DIRVA

THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland.

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 2, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States..... $3.00
In Foreign Countries..... $4.00

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

Kaina 6c. CLEVELAND, OHIO July-Liepos 25, 1947 (32-ri metai :: 32nd year)

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

MOKYTOJAI IR MOKINIAI LIETUVOJE BADAUJA

Dr. Kostas Kernuvis
(Dirvos Europos Koresp.)

JIE aprupinami "tik popieriuje". Nykus jų atstovų suvažiavimas įvyko Vilniuje.

Vilniuje einąs oficiozas Tiesa nr. 111, Gegužės 14 rašo:

"Apie šimtas švietimo ir meno profsąjungos darbuotojų delegatų, suvažiavę į Vilnių iš visų respublikos miestų ir apskričių, svarstė Gegužės 10-12 dienomis Švietimo ir meno darbuotojų profsąjungos respublikinio komiteto ir visos profesinės sąjungos nuveiktą darbą nuo 1945 m. pradžios.

"Ataskaitinį pranešimą padarė respublikinio komiteto drg. **Andžijevskis.**

"Del drg. Andžijevskio pranešimo pasisakė visa eilė delegatų. Visi dalyvavusieji diskusijose pripažino kad respublikinis komitetas ištikro permaža vadovavo miestų ir apskričių komitetams, nenurodė jų darbo trukumų, nedavė konkrečių nurodymų, nekontroliavo jų darbo — respublikinis komitetas buvo atitrukęs nuo žemutinių profsąjungos organų. Tačiau, kaip pažymėjo Kauno miesto ir apskrities komiteto pirmininkas drg. Daurinkus ir kiti, kalti yra ir patys vietiniai komitetai, kurie tik laukia instrukcijų, o patys maža teparodo inciatyvos dirbti.

"Tos pačios apskrities delegatas drg. Medonis nurodė kad pranešėjas pasitenkino išvardinti grynus skaitmenis apie saviveiklos ratelius, bet nieko nepasakė kaip tie rateliai dirba, o yra žinoma kad daug jų egzistuoja tik popieriuje.

"Utenos apskrities delegatas drg. Genius, Panevėžio apskrities delegatas drg. Laurinaitis ir kiti visiškai teisingai pažymėjo kad profsąjungos veikloje pamirštas ypač mokytojų buities klausimas. Mokytojai eilėje vietų blogai aprupinami orderiais prekėms pirkti; kaimo vietojų mokytojų vaikai, besimokinanti gimnazijose, negauna maisto kortelių, mokytojai kai kur negauna individualinių daržų, paskolų gyvuliams įsigyti ir panašiai."

PASIRODO ir kitų keistenybių komunistinio šeimininkavimo Lietuvoje. Tiesa Geg. 13 aimanuoja taip kad iš to paaiški šių dienų "laimingo" Lieturos "tarybinio" gyvenimo "perlai".

Bolševikiniai direktoriai prageria įmones. Subolševikintose Rusais apsodintose Lietuvos ministerijose niekas rimtai nesusimąsto krašto reikalais.

Ministerijų Rusiški komunistiniai vadovai yra apkurtę primygtiniems kaimo reikalavimams. Jie nepažysta ir nenori pažinti įmonių, todel sužlugę visi gamybiniai planai. Lietuvos ministerijose daug šnekos ir maža veiklos.

Prieš paskutinį karą budama nepriklausoma Lietuvos valstybė visu kuo prilygo geriausia susitvarkiusiems pasaulio kraštams. Ji buvo daugiau negu pavyzdinga. Daugelis ir senos kulturos bei tradicijų šalių ėmėsi pavyzdžiu kurybinės organizacijos kupiną Lietuvą. Tačiau kokį milžinišką visuotino sugriovimo darbą atliko ir "stachanovietiškai" atlieka imperialistai komunistai anarchistai Rusai dabar Lietuvoje, normalus žmogaus protas negali apimti.

Štai tik trumpa ištrauka iš iš tų kelių žodžių matysit kas nutiko su paprasta reikmenimi — arkliams pasagomis ir pasagoms vinimis:

"Per pastarus metus Vietinės Pramonės Ministerijos įmonės smarkiai įsiskolino tarybiniam kaimui, nepateikdamos darbo valstiečiams šimtų tukstančių pasagų ir daug tonų pasagvinių. 1946 metų planas pasagų ir pasagvinių gamybos srityje gėdingai sušlumo. Pirmo š. m. ketvirčio planinė užduotis teatlikta per pusę pasagų gamybos srityje, o pasagvinių trimis nuošimčiais."

O nesugebėjimas šeimininkauti apsireiškęs visomis sritimis.

Kiek Sovietų Šnipų Yra Amerikoje

Tas žmogus nekenčia taksų. E. B. Tilton iš Milwaukee, Wis. savo noru sumažina savo pajamas, kad tuo sumažinti reikalą mokėti dideles taksas. Jis yra prezidentas dideles įmones, pareiškė kad Lapkričio ir Gruodžio mėn jis dirbs be atlyginimo už tai turės mokėti mažesnes taksas.

GEN. KENNEY, Amerikos strateginės oro komandos vadas, tikrina kad ši šalis kito karo atveju turės tik 8 valandas pasirengimui apsiginti. Jis todel ragina šią šalį buti pasirengusia priešą sutikti, nėra laiko mums dabar užsimerkti ir sėdėti, nes gali ištikti didesnių ir baisesnių užpuolimų negu kad surengė Japonai Gruodžio 7, 1941, užatakuodami Pearl Harbor, sako jis.

HAVANOJ cigarų išdirbėjai pradėjo daryti cigarus tokio didumo kaip cigaretai ir prigundys moteris tuos mažus cigarus rukyti, na o moterys lengvai pasiduos tai pagundai. Jos puolasi į viską kas nauja.

ŠVEICARIJA jau vėl gali priimti svečius turistus iš kitų šalių. Ji ypatingai laukia Amerikiečių su pinigais. Šymet Šveicarijoje hoteliuose kambarys ir valgis atsieina nuo $4 iki $10 dienai, žiurint kokios rušies hotelis. Tik šymet dar nesusitvarkys turistų važiavimas į Europą, taigi turistų mažai tenuvažiuos.

KORNŲ derlius šymet išrodo bus prastas, o kadangi kviečių derlius bus nepaprastai geras, jau dabar kalbama kad ukininkai savo galvijus turės šerti kviečiais. Žinoma, pašarui bus panaudota prasčiausios rušies kviečiai.

Buvusio Sovietų Pareiguno Pareiškimas

Buvęs Sovietų pareigunas Washingtone, kuris prieš kurį laiką pabėgo iš savo pareigų ir pasidavė Amerikos valdžios globai, nenorėdamas gryžti į "Sovietinį Rojų", buvo tardomas kongrese. Jam buvo pastatyti klausymai kiek jo manymu yra Sovietų šnipų Amerikoje. Į tą klausymą jis atsakė, kad kiekvienas Sovietų pilietis, kuris tik atvyksta į USA yra artai karinis ar ekonominis šnipas ir turi tam tikrus slaptus uždavinius. Vėliau jo buvo paklausta ar Sovietų šnipai surenka daug slaptų žinių. Į tai buvęs Sovietų aukštas pareigunas V. Kravchenko atsakė, kad jis pats matęs Sovietų pasiuntinybėje, slaptų Amerikiečių išradimų fotografijas ir surinktus davinius. Jis nurodė net pavardes kokie Sovietai turėjo rinkti žinias apie Amerikos avijaciją ir submarinus.

Iš oficialiu pareiškimų mes žinome kad Sovietų įvairių pareigunų Amerikoje yra virš 3,000, ir visi jie gali laisvai visur važinėti ir net gauti įvairias informacijas ir pirkti iš patentų įstaigos visokių išradimų patentus. Gi Sovietų Sąjungoje mes turime tik apie 250 Amerikiečių, kurie niekur negali nuvykti kur jie nori. Jie gali išeiti iš savo namu tik Sovietų policijos sekami ir lydimi. Ar čia mes ne per toli duodame save išnaudoti. Ar neatsitiks taip kad musų išradimai vieną dieną atsikreips prieš mus pačius? O kalte bus musų pačių, kad per didelę laisvę duodame savo krašte šnipams.

Sovietai giriasi jog turi savo milžiniškoje šalyje 5 milijonus radio priimtuvų. Rusija turi 179 milijonus gyventojų. Taigi vienas radio aparatas tetenka nepilnai vienam komunistų partijos nariui. Kitiems draudžiama radio priimtuvus turėti.

U. S., su apie 140 milijonų gyventojų, 1947 metais turi 60 milijonų radio priimtuvų.

KVIEČIŲ derlius šioje šalyje šymet numatyta bus rekordiniai didelis. Ankstyvų kviečių pietinėse valstijose jau surinkta bilijonas bušelių. Šiaurinėse valstijose, kur dabar prasideda ir kitur dar bus pradėta kviečių pjutis, derlius taip pat bus didelis. Amerika turės eksportui apie 400 milijonų bušelių kviečių, sako žinovai. Iš pereito meto derliaus išvežta tik 75 milijonai bušelių.

PACIFIKE BANDOMI NAUJI ATOMINIAI GINKLAI

Atomo energijos komitetas pranešė kongresui, kad dideliam slaptume yra bandomi nauji atominiai ginklai Pacifike. Jis pareiškė, kad yra dirbama smarkiai ir su geromis pasėkomis, nes užtikrinimas dabartinio musų krasto saugumo kaip tik priklauso nuo tų darbų ir jie bus tesiami be pertraukos.

Be to dar pareikšta kad skubiai yra daromi didesni kiekiai Uranium-235 ir Plutonium. Kaip žinome iš tų medžiagų yra padaroma atominė bomba. Kaip matome Dėdė Samas nemiega ir tikimes kad reikalui esant bus gerai pasiruošęs.

1941 metais, prieš karą, Amerikoje trafiko nelaimėse užmušta 40,000 žmonių. Pernai trafiko žuvimų buvo 6,500 mažiau negu 1941 metais. Taigi valdžia ir viešo saugumo organizacijos ir šymet šaukiasi-ragina visus vengti kiek galima trafiko nelaimes ir žudystes jose.

DARBAI šioje šalyje pakilo iki tokio aukšto laipsnio kad dabar šalyje dirba net 60,300,000 asmenų, ir numatoma kad tas aukštas laipsnis tęsis ir toliau. Tą skelbia Darbo Statistikų Biuras Washingtone.

Į tą skaičių ineina ir kariuomenėje tarnaujantieji.

VOKIEČIAI praneša kad sovietai renka ir draftuoja iš Rusų okupuotos Vokietijos zonos šimtus jaunų Vokiečių į darbus uraniumo kasyklose Čekoslovakijos parubežyje, Saksonijoje. Iš uraniumo išdirbama atominė bomba. Apie 30,000 Vokiečių mainerių dabar ten dirba, ir vis atgabenama naujų vergų.

Vokietijoje atstatyti reikalingus gyvenimui namus truks 175 metus. Dabar į gyvenamus namus ir butus Britų zonoje pirmenybę turi angliakasiai.

Iš apie 5,500,000 gyvenamų namų Britų zonoje sunaikinta ar sugriauta apie 1,600,000 namų.

JAPONIJA bus atidaryta prekybai su kitomis šalimis šymet pradedant Rugpjučio 15 d. Japonai tuo nepaprastai džiaugiasi. Ta šalis, militariškai valdoma Gen. MacArthur'o, per porą metų po karo gatava jau pati savo kojom eiti, o kas padaryta su Vokietija ir likusia Europa, kuri taip pat kaip Japonija sąjungininkų nugalėta? Europa visa nusmerkta bolševikų sudraskymui.

Juozas Bačiunas, Tabor Farm ir kitų kelių garsių rezortų savininkas leido garsiam filmuotojui James Fitzpatrick daryti su brangia kamera spalvotą filmą iš gyvenimo jo rezorte Tabor Farm, Sodus, Mich.

Šis, J. Bačiuno, rezortas yra labai tipiška vieta Michigan valstijos rezortų. J. Fitzpatrick yra p. Bačiuno svečias ir padarys įdomių nuotraukų iš rezorto gyvenimo. Jis taipgi pasirengęs apvažiuoti didele dali Michigano ir nori padaryti apie 200 įvairių filmu iš rezortų gyvenimo ir vaizdų. Atvaizde antras iš kaires J. Fitzpatrick ir trečias, J. Bačiunas. Tikrai malonu, kad musų Lietuvio rezortas yra taip gražiai sutvarkytas ir vedamas, kad susilaukia susidomejimo iš garsių filmavimo kompanijų, kaip kad MGM.

NAUJA RUSINIMO BANGA LIETUVOJE

Pro bolsevikų geležinę užtvarą mus pasiekė žinios iš Lietuvos, kad pavasarį raudonieji Lietuvoje vėl pradėjo masinį Lietuvių gabenimą iš Lietuvos ir maskolių-burliokų gabenimą į Lietuvą. Lietuviai bolševikų pakalikai valdžios vietose pakeičiami rusais.

Partizanų veikimas silpnėja. Yra šiek tiek grįžusiu iš Vokietijos, kurių bolševikai kol kas neliečia, bet skatina juos rašyti laiškus kitiems, Vokietijoje likusiems, kad ir jie gryžtų.

Nauju masinių išvežimų ir Rusų į Lietuvą gabenimo išdavoje Lietuva vis labiau Rusėja. Ta nauja radikali Lietuvos rusifikacija matyti, iššaukė kai kurių Lietuvių komunistų nepasitenkinimą, kurie iki šiol tikėjosi, kad Lietuva, nors ir komunistiška, galės išlikti Lietuviška. Tie jų, kurie dar galutinai nebuvo praradę Lietuviško jausmo, pagaliau pamatė, kad tarnaudami Stalinui, jie ne tik prisidėjo prie nepriklausomos Lietuvos valstybės palaidojimo, bet sykiu iškasė duobę ir Lietuviu kalbai, kulturai, o pagaliau ir fizinei Lietuvių tautos gyvybei.

Toks Lietuvių komunistų "susipratimas" nepatiko vyresnybei iš Maskvos, užtat jie dabar ir pakeičiami Rusais. Bolševikams liokajauti beliko tik visiški moraliniai supuvėliai, kurie dėl skanesnio valgio kasnio yra linkę išduoti ne tik savo viengenčius ir buvusius jaunystės draugus, bet ir viską kitą įskaitant ir savo nuvalkiotą, pardavimui išstatytą sąžinę.

KATALIKŲ skaičius S. Valstijų ribose padaugėjo 866,049 dušiomis, kaip praneša Katalikų Direktorija išspausdinta 1947 metais. 1947 m. katalikų skaičius šioje šalyje, Hawaii salose ir Alaskoj siekia 25,268,173 dušių. Padaugėjo ir kunigų skaičius 1490 kunigais, ir išviso minėtose srityse kunigų yra 40,470.

AMERIKOS armija dabar turi 10 divizijų, kaip žinovai įrodinėja, o sovietai ir jų pavergtos šalys gali sudaryti armijas iš 300 divizijų. Amerika tegalėtų šiądien paleisti oran apie 4000 kariškų lėktuvų, o sovietai virš 10,000 lėktuvų. Tą Maskva žino ir todel prieš visus šiaušiasi.

U. S. KARO Departmentas organizuoja šalyje taip vad. "industrinius minutos vienetus", kad atsitikime netikėto karo ir priešo užpuolimo butų pasiruošę visai trumpu laiku sumobilizuoti šalį apsigynimui. Karo Sekr. Patterson ir Gen. Eisenhower stumia šį planą pirmyn.

Alaskoje pastaru laiku girios gaisras, apėmęs 100 mylių plotą, išnaikino didelį kiekį didžiųjų medžių ir sugadino geriausias medžiojimo ir žuvavimo sritis.

AUTOMOBILIAI APRUPINA DARBU DAUGYBES

Automobilių Išdirbėjų Sąjunga savo pastarame raporte patiekia skaitlines sulyg kurių šioje šalyje vienas darbininkas iš kiekvienų septynių daro pragyvenimą iš automobilių ir su jais gimininguų biznių.

1946-47 metais šalyje radosi 537,000 automotivų biznio įstaigų ir dirbtuvių — vienas šeštadalis visų U. S. įmonių— ir jose dirba 8,200,000 vyrų ir moterų.

Iš to skaičiaus 4,750,000 yra trokų vairuotojai (truck drivers), kurie sudaro didžiausią paskirą automotivų darbų klasę. Automobilių gamyboje ir jiems reikmenų išdirbystėse dirba 800,000 darbininkų.

Ta pati organizacija skelbia kad paskiausia prieš karą pirkti automobiliai važinėta vidutiniai 9 metus; prieš 1941 metus vidutinis automobilio amžius buvo 5½ metų.

Motoristai 1946 metais praleido gasolinui ir taksams už gasoliną, taipgi už automobilams leidimus $2,500,000,000.

Trafiko mirčių pernai šalyje buvo 43,500, mažiausia negu kuriais kitais gausaus automobilių naudojimo metais.

Pernai važinėta 33,946,000 automobiliais ir trokais, arba 437,000 mažiau negu 1941 metais, kada buvo pasiekta aukščiausio laipsnio.

Nuo 1942 iki 1946 metų kas metą sugadintų automobilių atmesta iš vartojimo po 920,000.

1946 metais buvo padaryta 3,090,000 naujų automobilių ir trokų ir už $1,750,000,000 naujų dalių seniems automobiliams.

•

IR CIGARUS NAIKINA. Ne tik bulvės, grudai, gyvuliai buna sunaikinami šioje šalyje, pakėlimui jų kainos. Nesenai paaiškėjo kad viena Havana tabako firma nupirko ir sunaikino 59,000 geriausios rušies tabako cigarų.

Tačiau cigarų naikinimo istorija kitokia negu mėsos ar bulvių naikinimas. Cigarų sunaikinimas nieko neturi su taksų mokėtojų pinigais.

Tuos cigarus vieni žymi cigarų firma pagamino karo laivynui, valdžia juos nupirko, bet nespėjo sunaudoti. Vietoje paleisti senus cigarus tarp žmonių, ta firma susiprato pasikenks savo bizniui, taigi ji pasiskubino cigarus iš valdžios atpirkti ir sudeginti, kad susenėję cigarai patekę tarp žmonių nesudarytų įspudžio kad ir visi kiti tos kompanijos gaminami cigarai yra tokie netikę. Sumanūs biznieriai moka savo biznį apsaugoti nepaisydami kiek tas kaštuos.

•

CHICAGOJE operuoja net 86 nuošimčiai visų industrijų kokių tik šioje šalyje randasi. Tų skirtingų industrijų Chicaga turi 386.

PENNSYLVANIJOJE

APSIRUPINA GASU ŽIEMAI

PITTSBURGHO miestas gavo sutikimą iš Federalės valdžios atitraukti į čia milijonus kubiškų pėdų gaso kasdien iš Texas, sutaupymui jo atsargai žiemos laikotarpiui, kad nepasikartotų tas kas buvo pereitą žiemą, kada del gaso trukumo turėjo buti sulaikyti darbai eilėje dirbtuvių.

Karo metu iš Texas į rytines valstijas buvo nutiesta rynos gasolino pristatymui. Dabar tas rynas (paipas) pavartoja persiuntimui degamo gaso, kurio Texas turi pakankamai.

PITTSBURGHE įveda naktinį trafiko teismą, nuo 7 v. vakare, kas sudarys progą trafiko taisyklėse prasižengusiems automobilistams atlikti savo bylą vakaro metu, vietoje gaišuoti laiką dienos metu, kadangi kitiems sunku dienos metu palikti biznius ir eiti į teismą.

PITTSBURGHO milijonieriaus Mellon Fundacija turi paskyrus 32 milijonus dolarių įrengimui Pittsburghe įvairių viešų įstaigų.

Tą fundaciją įsteigė jau dabar miręs Andrew W. Mellon, ir tie pinigai turi buti sunaudoti Pittsburgho srityje bėgyje 15 metų.

PITTSBURGH. — Didelė išdirbystė, Allis-Chalmers Mfg. Co., pasiryžo didinti savo dirbtuves esančias North Side, paskirdama tam tikslui du milijonu dolarių. Padidintos dirbtuvės duos darbo del 600 darbininkų daugiau.

TOMATĖS pirmiausia buvo atgabentos į Philadelphia iš Santo Domingo salos, bet jos nebuvo laikomos tinkamos auginti kaip daržovės. Tik palengva Amerikos žmonės įgavo skonį tomatėms valgyti ir dabar jos yra viena iš populiariausių daržovių šioje šalyje.

PIRMAS aliejaus šaltinis pasaulyje buvo iškastas Pennsylvanijoje.

PENNSYLVANIJOJE visos lokalės miestelių, miestų ir apskričių valdybos operuoti atsieino apie $438 milijonai dolarių per metus.

HARRISBURG. — Gubernatorius Duff užtvirtino paskyrimą $1,500,000 iš valstijos iždo sušelpimui nesveikų ir nubiednėjusių karo veteranų.

MAŽIEJI plieno išdirbinių gamintojai pradeda nusiskųsti kad didėsės plieno kompanijos užsimojusios išvaryti mažuosius iš biznio.

Didėsės plieno išdirbystės dabar imasi išdirbti iš savo gaminamo plieno įvairius gatavus dalykus. Pirmiau, mažieji išdirbėjai pirkdami gatavą plieną gamindavo visokius smulkius padarinius ir iš jų darė sau pragyvenimą.

NATIONAL Steel Corp. prezidentas ir tarybos pirmininkas pereitą metą gavo algos po $325,400 už metus, ir skaitėsi aukščiausia atlyginami plieno industrijos vedėjai.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jusų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
609-12 Society for Savings Bld
Telef.: MAin 1773.

ŠIOJE ŠALYJE nuo plaučių vėžio kas metą miršta po virš 6000 žmonių, kurių dauguma gali buti pagydyti. Dabar iš Philadelphijos Jefferson ligoninės skelbiama apie dviejų daktarų išrastą budą to vėžio gydymui. Tai yra specialis instrumentas kuriuo pasiekiama giliai plaučiuose. Jis panašus tam kokiu dažnai ištraukiama iš plaučių nuryta vinis, spilka ar kas kita.

CARE PAKIETAI VIS GALIMA SIŲSTI

CARE organizacija, kuri užsiima siuntimu maisto tremtiniams Europoje sušelpti, dabar praneša kad jis taipgi pasiunčia 17 yardų geros vatinės medžiagos už $10, iš kurios gavusieji tremtiniai gali pasisiuti sau vasarinių rubų.

Tuos CARE medžiagų pakietus reikia užsakyti taip pat iš New Yorko, pasiunčiant $10.

Maisto pakietai iš CARE ir toliau siunčiami, už $10.

Adresuokit: 50 Broad Str., New York 4, N. Y.

ELLIS ISLAND LIKVIDUOJAMA

Ellis Island New Yorke, arba Lietuvių vadinama "Kaslegarnė", per kurią į šią šalį suvažiavo virš 16 milijonų ateivių, valdžios pasiryžta uždaryti. Vietoje Ellis Island, kiek dabar atvažiuoja imigrantų, jie bus priimti pačiame New Yorko uoste.

Ellis Sala tikrumoje nėra ta "Kaslegarnė", nes imigrantų priėmimo punktas Ellis saloje buvo įrengtas po to kai Castle Garden jau netiko tam tikslui, bet kadangi pirmesni imigrantai atvažiavo per "Kaslegarnę" ir ją minėdavo, tai ir Ellis Saloje išlaipinti ateiviai minėdavo "Kaslegarnę".

Ellis Island įrengta ir pradėjo veikti kaip imigantų priėmimo punktas New Yorko uoste 1892 metais, taigi jau virš 50 metų.

Nors ten buvo įrengta priimti iki 1,000 pasažierių per dieną, pačiu aukščiausiu imigracijos laikotarpiu per Ellis Salos patalpas praeidavo apie 5,000 per dieną, ir didžiausiais imigracijos laikais iki 790,000 per metą.

MIŠKŲ kirtimas ir medžių naikinimas šioje šalyje eina plačiu mastu, kaip žinios parodo. Girininkystės žinyba praneša kad kas metą iškertama 188,500,000 tonų medžių lentoms, popierai ir kitiems komerciniams reikalams. Betgi iš to kiekio net 190,000,000 tonų, arba 57 nuoš., sunaikinima beverčiai arba sudeginama kurui.

Toks gausus miškų kirtimas be planingo atsodinimo, ko visai nepaisoma, prives šią šalį prie netekimo miškų.

GYVULIŲ skiriamų mėsai kaina šių metų pirmą pusmetį buvo apie 50 nuoš. aukštesnė, skelbia Agrikulturos Departmentas. Taigi ir mėsos kaina šymet yra brangesnė.

Mėsos pagaminimas šymet per pirmus šešis mėnesius buvo trečias rekordinio kiekio daugumu, tačiau kainos brangios ir tiek. Veršienos mėsos šią vasarą atsiras daugiau, ir bus daugiau jautienos. Kiaulių skerdimas sumažės vasaros bėgiu, bet į rudenį, sako, padaugės. Avienos kaina sako į vasaros pabaigą pradės atpigti.

Detroit, Mich., Naujienos

BROOKLYN, N. Y.

Pusėdis BALFe Dėl Vieningos Veiklos

Liepos 17, New Yorke Pennsylvania Hotel, BALFas sušaukė Lietuviškų organizacijų pasitarimą. Jame dalyvavo: Iš Chicagos Tarybos trejukė pp. Grigaitis, Vaidyla ir Simutis; Tautininkų Centro pp. Abraitis, Ginkus ir Mačiulaitis; Lietuvai Vaduoti Sąjungos p. A. S. Trečiokas; Socialistų pp. Buivydas, Glaveckas, Žilinskas, Spudien; Liet. Darbininkų Šv. Juozapo draugijos "Darbininko" redaktorius p. Kneižys, kun. Juras, SLA pirm. p. Laukaitis, dr. Vinikas; BALFo sandėlio vedėjas p. Valaitis, Kruze; Katalikų Federacijos p. Averka; Liet. Informacijos Biuro vedėjas p. Jurgėla, Našlaičių Fondo kun. Balkunas, p. Ceriene; Lietuvos Įgaliotas ministeris p. P. Žadeikis, konsulas Budrys su savo štabu ir dar keletas kitu.

Susirinkimo tikslas kaip vėliau paaiškėjo buvo noras suorganizuoti visų Amerikos Lietuvių Bendrą Komitetą, kuris rupintusi musų tremtinių reikalais Europoje, teikiant jiems visokią galimą pagalbą. Ypatingai darant įvairius žygius musų valdžios įstaigos, ginant tremtinių teises ir veikti į kongresą kad butų pravestas imigracijos bilius. Jam praėjus susilauktume be abejo keliolikos tukstančių musų tautiečių. Jei bilius praeitu tai visiems įvažiuojantiems reikėtų affidavitų. Tokiam skaičiui parupinti affidavitus yra nelengvas dalykas, todėl reikalinga vieninga organizacija, kuri galėtų tame reikale veikti. Tad maždaug taip BALFo pirmininkas kun. dr. Koncius nušvietė posėdžio tikslus.

Iš tolimesnių pasitarimų paaiškėjo kad kaip tik tą veiklos sritį BALFas buvo atidavęs Tarybai, kad šiais minėtais reikalais ji atliktų tam tikrą veiklą ir padėtų pabegėlių apsaugojimo reikale. Deja po ilgoko laiko Taryba gražino jai BALFo duotą darbą atgal visiškai nieko neatlikusi ir nenuveikusi, tik laiką sugaišinusi. Tad BALFas, matydamas kad Taryba nepajegia tokio darbo nuveikti, nutare sušaukti posėdi iš kiek galimai daugiau dalyvių atstovaujančių ne tik Taryba, bet ir įvairias kitas Amerikos Lietuvių grupes ir organizacijas, manydamas kad tame taip svarbiame reikale bus ga-

(Tęsinys 3 Psl.)

LANKĖSI DETROITE

Pereitą savaitę mus aplankė sesutės Ona ir Adelė Kadžiutes ir Emilija Jankuniutė iš Amsterdam, N. Y. Šios jaunos Lietuvaitės buvo atvykę į LVS seimą ir ten susipažinome. Smagu kad jaunos mergaitės įdomaujasi Lietuvos reikalais ir tremtinių gelbėjimu. Kiek man žinoma panelės Kadžiutės ir Ona Biliutė visos Amsterdamietės, ir čia gimę Lietuvaitės, plačiai susirašinėja su Lietuvos tremtiniais ir jiems siunčia pagalbą.

Ona Biliutė dabar gavo laišką iš Anglijos nuo vieno jauno Lietuvio kuris neseniai nuvyko iš Britų zonos darbams. Tas jaunas Lietuvis rašo pasijutęs, kaip danguje. Dirba ukyje, gyvena bendrose patalpose, net keli šimtai Lietuvių ir kitų. Jam moką 4 svarus per savaitę, o pragyvenimas kainuoja tik svaras su puse. Reiškia kad lieka dar ir drabužiams ir kitiems reikalams. Gal ir nevisi Lietuvai patekę Anglijoje bus toki laimingi, bet vistik bus geriau negu tame nuobodžiame Vokietijos lageryje.

PIKNIKAS JAU ČIA

LVS 6 skyriaus piknikas įvyks šį Sekmadienį, Gegužes 27 dieną, Birutės Darže. Tikimasi gero oro, o jai bus geras oras, bus ir upas geras. Mitchells orkestras, tai jau seniai žinome, kad geras, jis griež tame piknike. Rengimo komisija ir nariai ruošia skanių valgių. Raugia surius, kepa ausukes ir t.t. Kas gyvas į LVS pikniką.

Bus kukliai pamineta 25 metai, kai Amerika pripažino Lietuvą.

IŠVYKO ALASKON

Viktoras Dovan buvęs karo laivyno leitenantas, o dabar teisių studentas, atostogų proga išvyko Alaskon su kitais studentais ir savo profesorium Viktoras svajojo apie Alaską nuo mažens, o dabar savo svajonę įrealino. Viktoras Duvan yra veikėjos Stephanijos Douvan-Čiurlionytės sunus.

M. Sims.

DARBININKAS iš kurio algos atskaitoma 1 nuoš. socialės apdraudos, turi tuojau kreiptis į artimiausią Social Security ofisą kaip tik jam sueina 65 metai amžiaus, užregistravimui savo teisės į socialę ap-

ANGLIES 1946 metais šioje šalyje iškasta tiek kad sustačius paeiliui anglies vežamus vagonus sudarytų 79,000 mylių ilgio.

WATERBURY, CT.

LIETUVIS PASKIRTAS Į ATSAKOMINGĄ VIETĄ

Jonas T. Misiunas, Waterbury, Sunus įžymaus biznierio Jurgio Misiuno, šiomis dienomis buvo paskirtas į svarbią poziciją. Gub. McConaughy, Joną Misiuną, paskyrė State Sales taksų Komisijonierium ir Inspektorium, Jonas pradės savo pareigas šių metu Rugsėjo 1. Yra garbe Lietuviams kad mus tautiečiai pasiekia tokias aukštas vietas. Jonas Misiunas, gal dar pirmas Lietuvis, kuris dasigavo į tokia aukštą ir atsakomingą Valstijos vieta. Mes sveikiname Joną Misiuną ir linkime jam geriausių pasėkmių.

Tiesa, mes turime daug jaunų ir gana gabių, Lietuvių Advakatu, Mokytojų, Inžinierių, ir t.t. Bet ant nelaimės kaip kitur, taip ir mus kolonijoj, Lietuvių išlavintas jaunimas yra pakrikes kai "Grigo bitės". Jie nesirupina Lietuviškom organizacijom arba neinteresuojasi Lietuvišku judėjimu, vienu žodžiu jie randasi pasitraukę nuo Lietuvių. O tas kaip tik ir susilpnina jų spėkas, nes neorganizuotas žmogus, lygiai kaip ir neorganizuota tauta palieka bejėgiais, o su bejėgiais niekas nasiskaito. Iš kitos pusės, jauni gabus profesionalai, kurie rupinasi savo profesijos reikalais, bet kartu nepalieka nuošaliai savo tautos reikalų, tie visuomet užsitarnauja daugiau garbės tarpe savųjų, ir tarpe kitataučių. Štai yra pavyzdys, Jonas Misiunas, kur šios kolonijos jauni profesijonalai turėtų butinai pasekti.

Liepos 19, pp. Joseph Liunas, Washington Ave. Šventė 38 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves, ju draugai suruošė jiems suprise banquet jų pačių namuose. Daug tame darbavosi p-ne. Mary Budzinauskienė, ir p-ne. Louise Augienė, ir p. Alexandra Linauskas. p. Liunai, visuomet darbuojasi Lietuviškoje veikloje. pp. Joseph Kazlauskai, šventė 10 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. P-ne. Marcella Laureckienė, Alder St. ir P-ne. Kazimiera Vitort, Willow St., buvo suniai susirgę, bet jau yra gerokai pasveikusios ir abi jau sugrižo iš ligoninės. **Dr. M. J. Colney**

SIŲSKIT Dirvai žinias apie mirimą Lietuvių jusų kolonijoje, paduodant amžių ir kilimą iš Lietuvos.

Ši mažytė mergaitė, Margaret Mary Blacksher, New Yorke, dalinasi su dideliu šuniu kudikių ir vaikų labiausia mėgiamą skanumyną, "ice cream", kaip šis vaizdas parodo. Viršuje, šuo parodo noro paragauti ką mergytė valgo, ir apačioje, ji atkiša šuniui savo aiskrymą, kuris paragavęs laižosi.

Finance it the Cleveland Trust Bank Way—through us, and place your car insurance locally, too. You'll receive personalized service from start to finish.

Before you buy your new car, see us for a low-cost Cleveland Trust Auto Loan and keep your financing costs down.

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

MEKSIKOJE APSILANKIUS

Rašo Ona Karpienė.

(Tęsinys iš pereito nr.)

Mums vėl davė dėžutę maisto parkelyje artimame kaime, ir vėl ėjome pasižvalgyti ir pirkinėti atminčiai dalykėlių. Šį kartą mane patraukė spalvingas serapi (blanketas) ir aš jį nusipirkau.

Jau buvo vėlai po pietų ir mes gryžome atgal į Mexico City. Radome miestą besivalantį nuo audros popierų kuriomis buvo gatvės nubarstytos laike parado džiaugsmingai priimant Prezidentą Trumaną šį popietų. Gatvės buvo pilnos besizulinančių žmonių, visur kabojo vėliavos. Mus į hotelį gryžti nusuko keletu gatvių į šalį, nes gatvės buvo užtvertos virvėmis, kadangi Amerikos Ambasada buvo tik blokas nuo musų hotelio. Kadangi musų šoferis negalėjo privežti mus prie musų hotelio durų kaip paprastai, mums prisiėjo keletą blokų eiti. Net ir dabar sargyboje stovinti policija pasiuntė mus per šalinę ineigą, tiek daug žmonių buvo susigrudę aplinkui ambasadą, sveikinant Prezidentą Trumaną.

Musų hotelio priemenė buvo užsigrudus Amerikos kareivių ir svečių kurie atvyko su prezidentu, taigi ir mes inėjom į visą šios iškilmės sajudį.

Meksika dabar iškilmingai ir draugingai priėmė U. S. prezidentą, pirmą kartą į svečius atsilankiusį. Seniau Meksika su U. S. nesugyveno, ir yra istoriškas faktas kad Rugsėjo 14, 1847 metais, U. S. kariuomenė buvo įžygiavus ir užėmus Meksikos sostinę, kaip karo laimėtojai.

Taip mano vizitas Meksikoje ėjo prie pabaigos, ir aš rengiausi iškeliauti. Petronė Jonilienė nenorėio nusileisti apvylimui neapsilankymu į Acapulco, taigi ji pasiruošė rezervacijas nuvažiuoti ten keletui sekančių dienu, o aš savo mintis kreipiau link Los Angeles. Paskutiniam vakarui ir draugingam atsisveikinimui Petronė ir aš buvome viešnios Mr. ir Mrs. Warner, kokteliui ir vakarienei. Mes apkalbėjome savo patyrimus kelionėse ir dalykus kuriuos matėm, kas mums patiko, arba ko nemėgome. Mes visi bendrai sutikome kad nėra kitos geresnės vietos pasaulyje kaip musų senojoj U. S. A., ir džiaugėmės kad jau gryžtame atgal.

Antradienio rytą Petronė labai anksti atsisveikino su manim, o aš vėliau rytą susitikau su Warners hotelio apačioje paprastoje vietoje, kur musų palydovas pasitiko mus ir sudėjęs musų bagažą į karą išvežė mus į lėktuvų stoti. Vėl mane sužavėjo pamatymas didelio Amerikoniško lėktuvo, kuris parneš mane atgal į mano laikinus namus Los Angeles. Vėl buvo skaisti karšta diena, orlaivių stotis buvo užsipildžius žmonėmis, kurių vieni atvažiavo, kiti išvažinėjo. Mes stotyje atlikome bagažų susvėrimą, patikrino ir pažymėjo musų dokumentus, bagažą peržiurėjo, ir pagaliau laukėm tik signalo eiti į lėktuvą.

Skridimas atgal buvo ramus ir be prietikių, be to aš buvau išvargus ir ištinęs žandas sudarė nepatogumą. Kuomet nusileidom Monterey mieste trijų valandų laukimui, aš išėjus iš lėktuvo nuėjau ir praleidau paskutinius kelis pesos ką turėjau likusius, nes šis buvo paskutinis sustojimas Meksikoje.

El Paso stotyje, jau U. S. pusėje, dangus buvo apsiniaukęs ir jaučiau oras pasikeitęs į daug šaltesnį. Čia musų bagažą ir dokumentus vėl patikrino Amerikos muitinės viršininkai, kas užtruko suvirš visą valandą laiko.

Vėl mes skridom virš didžių plotų tuščių tyrynų ir kalnų per Texas ir Arizona. Pagaliau aš patyriau ir debesų buvimą ore kuomet artinomės į Kaliforniją. Pradžioje debesys išrodė kaip dideli pukuoti burbulai, ir tirštėjo su kiekviena praskrendama mylia. Maniau sau ar musų pilotas bandys skristi virš jų, bet jis šovė tiesiai pirmyn per jas. Laikas nuo laiko baiminausi aukštų kalnų viršunėmis kurios matėsi kyšančios tolumoje per debesis. Raminausi save vėl pasitikėjimu lakunais kurie per juos skrenda kasdien.

Žiurėdamą į baltas putotas debesis jaučiausi lyg bučiau dievų milžiniškoje vonioje su putojančiais burbulais aplinkui, rodės galėjau ištiesti ranką ir palytėti tuos burbulus.

Prieš pasieksiant Los Angeles saulė pradėjo leistis ir tie putų burbulai-debesys tapo nudažyti rausvai. Išrodė neapsakomai gražiai, niekad neužmirštamas vaizdas. Kelionė buvo tikra pramoga ir smagumas, o vaizdas iš oro Los Angeles miesto, viso apšviesto lyg Kalėdų eglaitės apačioje manęs nepaprastai mane žavėjo. Mes nusileidome temstant, aš gryžau į savo butą su mintimis galvoje apie savo kelionę Meksikoje.

(Galas)

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams $2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS
6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

MONCRIEF
yra PUIKIAUSIAS
Automatiško šildymo padarguose
COAL OIL GAS
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

P J KERSIS
609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuoee, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Della E. Jakubs
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALE VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

VISOKIA APDRAUDA
Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).
P. P. MULIOLIS
Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura
6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

Tegul meilė Lietuvos
Dega musų širdyse — —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

NACIAI IŠDARO MUSŲ LIZDĄ

BIRŽELIO 22 d., 1941 m. prasidėjus Rusų-Vokiečių karui vėl Lietuva pradėjo atstatyti savo nepriklausomybę. Buvo įsteigtos ministerijos ir kitos Lietuviškos įstaigos. Greta jų buvo įsteigta ir Kulturos Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdyba, kurios valdytoju buvo paskirtas jaunas vyras, žurnalistas J. Senkus. Ši valdyba buvo įsteigta beveik ministerijos teisėmis.

Pats vardas nusako kokie buvo jos uždaviniai. Jos žinioje pradėjo telktis Lietuviškos spaudos sritis, švietimas, kinai, teatras, kulturinės įstaigos, žinių skyrius, naujai organizuojamas Raudonojo Teroro Muziejus, Lietuviškoji propaganda ir daugelis panašiu sričių.

Šios valdybos žinioje atgijo ir Dariaus-Girėno Komitetas, kuris ėmėsi toliau rupintis šių didvyrių atminimu ir rinko juos liečiančią medžiagą. Per trumpą laiką į valdybą suplaukė nemaža Lietuvos kulturinio turto, Rusų dar neišplėšto, kad visa tai galėtų apsaugoti nuo naujojo okupanto-Vokiečių. Valdyba daugumą savo uždavinių ir užsimojimų turėjo slapta vykdyti, kad Vokiečiai nesuuostų, nes daugelis jų buvo nukreipti prieš Vokiečius.

RUGPIŪČIO 5 d. buvo įtempta. Prieš pietus musų valdybos dar nelietė. Pietų išėjo visi tarnautojai, ir likome tik aš ar vienas dar jaunas dailininkas. Mums bedirbant, į valdybą įsiveržė su triukšmu rudi nacių gestapininkai. Pradėjo lakstyti po visus kambarius ir juos krėsti. Iškrėtę užrakindavo duris, uždėdavo lako antspaudą su Vokišku užrašu ir traukdavo į kitus kambarius. Pradžiojoje įsiveržia pas mane į kambarį ir piktai ima šeimininkauti.

Paimu telefono ragelį ir noriu paskambinti valdytojui į namus kad greičiau ateitų, nes valdyboje tikra velniava dedasi. Vienas nutukęs storokas, žemo ugio, gestapininkas pribėga prie telefono ir užspaudžia jį, kad negalėčiau kalbėtis. Man uždraudžia išeiti iš kambario ir telefonu kalbėtis. Kambaryje ima verst spintas, baldus, ir ko jie ieškojo, negalėjau suprasti.

Tuo metu prie valdybos durų privažiavo vežimas su baldais. Kai kurie musų tarnautojai vežė surinktus baldus į Trakų gatvėje esantį kitą namą, kur turėjo but atidaromi kiti šios valdybos skyriai, nes šis namas buvo perankštas užsimotam valdybos darbui. Jie, dar nežinodami kad musų name jau šeimininkauja nacių Gestapas, sustojo valandėlei pasitarti su įstaigoje likusiais tarnautojais. Matau kad blogai. Pasislenku arčiau lango duoti jiems ženklą sprukti su baldais šalin. Tačiau Gestapas suskubo juos pastebėti ir suprato kad šie daiktai vežami tai pačiai įstaigai. Išbėgę sulaikė vežimą ir tarnautojus parsivarė į namą.

Mano darbo kambarį iškrėtę, gestapininkai pastatė sargybą kad negalėčiau iš jo pasitraukti, o patys nuėjo kitų kambarių krėsti. Įkišo nosę į priešais mano kambarį esantį kitą, kur buvo suverstos NKVD krautuvės sąskaitos. Įbėga vienas pas mane ir vedasi į tą kambarį.

— Kas čia? — klausia.

— Buvusios NKVD krautuvės sąskaitos, ir daugiau nieko. Suvertėme jas čia, kad laiką turėdami galėtume nuvežti į Petrošiunų popieriaus fabriką perdirbti, — atsakau. Bet jaučiuosi labai neramus kad gestapininkai nepradėtų tų sąskaitų kruvos krėsti. Po jais buvau paslėpęs Vokiškų kulkosvaidžių šovinių apie trejetą dėžių. Juos iš kažkur buvo atsinešę Lietuviai partizanai, nors jau buvo Vokiečių nuginkluoti. Matyt, jie iš Vokiečių buvo ar pačiupę ar radę kur palikta. Partizanai dar bandė slėpti ginklus. Jie sakydavo, girdi, dar gali priseiti mums pakovoti ir prieš Vokiečius, taigi šoviniai ir ginklai dar bus reikalingi. Kovoję prieš Rusus, partizanai tikėjosi kad gali tekt pakovoti ir prieš Vokiečius, nes jau buvo pamatę kad ir naujas atvykėlis Lietuvai nieko gera nežada.

Jeigu butų paslėpti Rusiški šoviniai, tai dar galėčiau gintis kad apie juos nieko nežinojau, tos kruvos netikrinau. Matyt, dar prieš musų čia įsikurimą partizanai paliko. Bet dabar Vokiški šoviniai, o juk partizanai kovojo su Rusiškais šoviniais, Vokiškų neturėjo. Vadinas, tie šoviniai vėliau čia atsirado, jau po kovų. Jeigu gestapininkai butų suradę tuos šovinius, mano likimas aiškus— butų sušaudę. Tačiau likimas buvo mano pusėje. Niekam nevertos sąskaitos Vokiečių nevaukė. Išėjo iš kambario, net neužrakinę ir neužantspaudavę jo. Tai pamatęs lengvai atsikvėpiau, nes vėliau bus galima šovinius prašalinti kur nors kitur.

KAI BAIGĖ visus kambarius krėsti ir užrakinėti, vėl gryžo pas mane. Patikrino mano dokumentus, užsirašė vardą, pavardę ir adresą. Iš kambario nieko neleido pasiimti. Stalo stalčiuje buvau įsidėjęs ką tik pirktus 10 pokelių cigarečių, ir tie liko. Tarnybos lapą dar spėjau išsitraukti (jį buvau gavęs iš senosios savo tarnybos su visais mano tarnybos pažymėjimais) ir kišiaus į kišenę, bet tai pastebėjęs vienas gestapininkų pribėgo ir sulaikė mano ranką. Matau kad jis atims mano paties asmeninį dokumentą. Išsitraukęs savo pasą parodau jam pase įrašytą savo pavardę ir tą pat pavardę ant tarnybos lapo. Pažiurėjęs Vokietis į tą pat pavardę pase ir tarnybos lape, ranką atitraukė ir leido pasiimti. Suprato kad šis popierius jiems neįdomus.

Drauge su gestapininkais buvo vienas Lietuviškai mokąs, aukšto ugio, liesas, bet taip pat rudą uniforma. Matyt, jų vertėjas. Kai kas musiškių jį pažino. Girdi, tai esąs Sančių (Kauno priemiesčio) Vokietis, tų metų pradžioje repatrijavęs į Vokietiją. Jis buvo gana padorus, nenaudojo jokių piktų žodžių, šaltai atlikdavo kitų gestapininkų įsakymus ir ėjo vien tik vertėjo pareigas. Iš veido buvo galima išskaityti kad jis jaučiasi nemaloniai. Iš jo rašto pastebėjau kad jis buvo mažamokslis — sunkiai jam sekėsi rašyti.

Gestapininkai iš kambario mane išvijo, duris užrakino ir užantspaudavo. Man pagrasino kad be jų žinios kambarių neatidarinėčiau, nes už tai busiu skaudžiai nubaustas. Mane ir kitus paleido ir liepė eiti namo. Vežimą liepė paleisti, o iš jo baldus sunešti į tuščią kambarį. Sunešus jį vėl užrakino ir užantspaudavo. Vėliau tuose rumuose buvusį visą brangų Lietuvos turtą išgabeno į Vokietiją.

KITĄ DIENĄ nuėjau į tuos rumus pasižiurėti. Paskambinus išėjo namų sargas. Iš jo sužinojau kad po musų valdybos uždarymo, vadinas, nuo vakar dienos, Vokiečiai dar nebuvo atėję tikrinti uždarytų kambarių. Sargui parodžiau dar Vokiečų neužrakintą kambarį su NKVD krautuvės sąskaitomis ir po jomis paslėptus šovinius. Paprašiau kad juos kaip nors perduotų Lietuviams kareiviams, kurių batalionas buvo Kaune ir nežinia koks likimas jų laukė. Išėjęs į gatvę, susitikau to bataliono pažystamą viršilą ir jam pranešiau apie likusius šovinius. Jis pažadėjo juos slapta pasiimti, nes jo žodžiais, Vokiečiai jiems šovinių neduoda. Viršila irgi tą patį priminė kaip ir partizanai. Girdi, ką gali žinoti, gal priseis tuos šovinius panaudoti ir prieš tuos pačius Vokiečius.

Minimas viršila Simas Zaleckas, senas Lietuvos kariuomenės savanoris, Vilnietis, lygiai nekentė Rusų, lygiai ir Vokiečių. Per klastą ir apgaulę jis buvo su Vokiečių batalionu išsiųstas į Rytus ir ten 1942 m. žuvo. Jis žuvo ne nuo Rusų rankos, prieš kuriuos kovoti buvo nusiųstas, bet nuo pačių Vokiečių kulkos.

Buvęs Kulturos Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybos sargas, Stasys Miliauskas, irgi nepoilgo buvo Vokiečių Gestapo sušaudytas. Kai Vokiečiai išvežė šios valdybos turtą, ir daugelį kitokio turto iš Lietuvos, pradėjo nežmoniškai plėšti Lietuvą ir viską gabenti į Vokietiją, jis kartą, budamas truputį išgėręs, išsikarščiavo ir nacių šunims atkirto trumpai ir aiškiai: "Ir Stalinas, ir Hitleris abu vagys. Vienas plėšė Lietuvą, o dabar kitas plėšia". Už šiuos žodžius ir buvo sušaudytas.

Aš netrukus persikėliau į kitą miestą ir ten visą Vokiečių okupacijos metą pergyvenau.

St. Gumbutis.

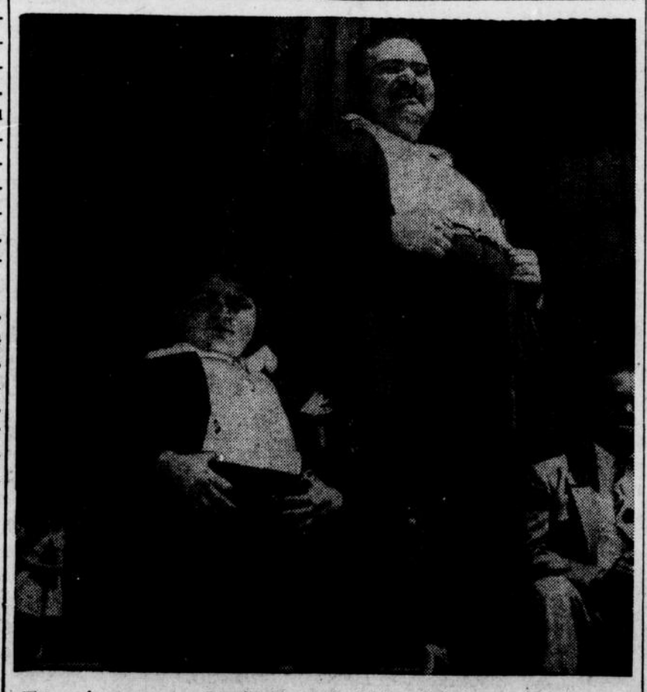

Tėvas ir sunus — David Corn, ir į tėvą labai panašus jaunametis jo sunus, William.

A.|A. Dr. Martyno Yčo Mirties Paminėjimui

1885. 10. 13. —1941. 4. 5. — (Rašo Dr. Jokubas Mikelėnas)

Žodis Autoriaus Įgaliojimu

Šio straipsnio autorius, Dr. J. Mikelėnas iš Biržų, dabar gyvenąs DP tarpe, Britų Zonoje, Vokietijoje, prisiuntęs man žemiau paduotą straipsnį su prašymų pasiųsti Dirvos redakcijai, mane įgaliojo pareikšti sekančiai.

Straipsnis Martyno Yčo šešių metų mirties sukaktuvėms paminėti buvo pasiųstas Britų Zonos laikraščiui Lietuvių Žodis Detmolde. Minimo laikraščio redaktorius, J. Kardelis, turėdamas negincyjamą teisę straipsnį spausdinti ar jo nespausdinti, pasirinko kitą kelią, kuris mažų mažiausia jam garbės nesudaro. Butent, plagijatą ir autoriaus minčių iškraipymą: išsirinko iš Dr. Mikelėno straipsnio surašytus davinius, iškraipė jo mintis prikergdamas savotiškas insinuacijas, ir š. m. Balandžio mėn. atspausdino savo laikraštyje po savo inicialiais "J.K.", Dr. Mikelėno visai nesuminėdamas.

Dėl J. Kardelis padarytos nuoskaudos mirusio atminimui, galima pasakyti, kad Martyno Yčo rolė ir jo gyvenimo darbai sulauks tinkamo įvertinimo Lietuvos istorijos lapuose. Šviesus jo atminimas dėl vieno asmens sūbjektyvios nuomonės (ypač žinant, kad tas asmuo yra skirtingų politinių pažiurų) negali nukentėti. Bet dėl padarytos nuoskaudos gyviesiems — straipsnio autoriaus teisių pažeidimo — nutylėti negalima. Tikiu, kad atspausdinimas Dr. Mikelėno straipsnio jo originalėje formoje tą nuoskaudą nors dalinai atitaisys.

Martyno Yčo duktė,
Hypatia Ė O. Yčaitė.

●

ČIA, tremtyje sužinome, kad prieš šešis metus Rio de Janeiro mieste, Brazilijoje, mirė Martynas Yčas.

Jis buvo gimęs Šimpeliškių kaime, 4 km. nuo iBržų, kaip ketvirtas ir jauniausias vaikas reformatų tikybos ukininko šeimoje. Ten prie Apaščios upės krantų prabėgo jo kudikystės dienos. Vos penkių metų sulaukąs jis lieka liguistos motinos globoje, nes tėvas išvyksta į Ameriką.

Ji, išmokslino vyresnysis jo brolis Jonas, kuris pabaigęs Mintaujos gimnazija, ir Istorijos-Filosofijos Institutą Petrapilyje, mokytojavo Tomsko Valstybinėje Gimnazijoje. Taip pat daug šiame darbe prisidėjo ir jo dėdė poetas Stanislovas Dagilis, gimnazijos mokytojas.

Pradžioje jis lanko ano meto slaptą kaimo mokyklą, vėliau rusišką Biržų pradžios mokyklą "učilne" vadinamą. Dar visai mažas budamas skaito, Kvyriškyje, pas kaimynę Lapienę, uždraustą Lietuvišką spaudą. Vėliau, kelis metus mokosi Pernavos gimnazijoje ir eksternu baigia gimnaziją Tomske. Teisių fakultetą Tomsko universitete baigia su aukso medaliu už parašytą pas bažnytinės teisės profesorių Proskovą, darbą tema: "Evangelikų Reformatų Bažnytinė santvarka."

Dar gimnazistas budamas pradeda rodytis visuomeniniame gyvenime. Po Lietuviškos spaudos atgavimo pirmuose laikraščiuose pasirodo jo maži straipsneliai-korespondencijos.

1906 metais jis Biržuose suburia neskaitlingą Lietuvių visuomenę ir besimokantį jaunimą ir surengia pirmą, didelį Lietuvių vakarą. Suvaidina "Audra Giedroje," "Dėdė Atvažiavo," sudaro skudučių ir ragų koncertą. Pats vaidina ir deklamuoja ilgą poeto aušrininko Stanislovo Dagilio veikalą "Parovėjos Karčiama."

Toliau jo veikimas vis plečiasi. Jis nepaprastai linksmo budo, visuomet geros nuotaikos, greitos orientacijos, didelio proto ir plačių užsimojimų žmogus. Tvirtai gynė savo nusistatymą neskelbdamas niekam karo bet visur, kiekviename žmoguje, nors tai butų ir visai priešingo nusistatymo, matė tiktai žmogų, ir apeliavo į jo sąžinę, protą ir žmoniškumo jausmus.

Studijų metu Tomske M. Yčas vėl vadovas ir cementuotojas visų ten besimokančių Lietuvių. Daro susirinkimus, pobuvius, skaito prof. Dambrausko "Draugiją," Maironio ir kitų Lietuvių rašytojų raštus, o taip pat ir savo vertimus iš rusų rašytojo Čechovo, Ukrainiečio Koolenkos, Lenkų rašytojo-jumoristo Junošos ir kitų rašytojų raštų. Susirinkimuose atsilanko ten likimo atblokšti Lietuviai: valdininkai, gera valia atvyką ten laimės ieškoti, ar dar ankstyvesniais laikais rusų ten ištremti knygnešiai, Lietuvių, veikėjai. Susirinkimuose drąsiai skamba Lietuvių kalba bei Lietuviškos dainos garsai išspausdami kiekvienam, pasiilgusiem tėvynės, Lietuviui džiaugsmo ašaras.

Jo ilgi straipsniai, tuo metu pavadinti "Laiškai iš Siberijos" su slapyvarde "Mažutis", "Šimpeliškietis," arba pasirašomi tikrąja pavarde, dažnai pasirodo J. Tumo ir A. Smetonos redaguojamame ir Vilniuje išeinančiame laikraštyje "Viltis."

Kasmet atostogų metų vykdamas į Lietuvą palaiko glaudžius ryšius su tuolaikiniu visuomeniniu ir bažnytiniu gyvenimu. Dalyvauja Mokslo Draugijos suvažiavimuose ir evangelikų-reformatų sinodų susirinkimuose. Renka medžiagą sinodo archyve savo rašomam universiteto darbui. Vilniaus sinodas daro išimtį savo senoms lenkiškoms tradicijoms ir išrenka jauną studentą, Lietuvį M. Yča savo nuolatiniu sinodo nariu — kuratoriumi, kai tuo tarpu anksčiau ten buvo renkami tik Lenkai ir be to bajorai.

Per savo palyginti trumpą 6 metų buvima Tomske M. Yčas iškyla į nepasiekiamas jaunam studentui aukštybes. Jis susieina su tuolaikiniu general gubernatorium, baronu Nolkenu, kuris, pasirodo, irgi Vilniaus sinodo narys-kuratorius, o per jį ir su kitais aukštais valdininkais.

Apie M. Yčą Tomske kalbama, kaip apie didelį Lietuvį. Jis įtakingas žmogus: padeda Lietuviams gauti vietas ir pastovias tarnybas, Tomsko gubernatoriume, prie geležinkelio ir kitose įstaigose.

Baigęs universitetą jis persikelia į Kauną ir ten dirba kaip prisiekusio advokato padėjėjas pas advokatą P. Leona. Čia, tarp kita ko, išgauna iš Gubernatoriaus Veriovkino leidimą įsteigti spaustuvę Biržuose ir leidimą kompozitoriui M. Petrauskui su p.p. Neimanytėmis daryti koncertus Lietuvos miesteliuose ir bažnytkaimiuose. Pats važinėja su koncertuotojais po visą Lietuvą ir ruošia dirvą besiartinantiems rinkimams į Rusijos tuolaikinį parlamenta — Valstybinę Duma. Prasidėjus priešrinkiminei kampanijai, priešingos politinės srovės, norėdamos pravesti savo kandidatus į Dumą, spaudoje puola M. Yčo kandidaturą. Už jo kandidaturą gana ilguose straipsniuose pasisako A. Smetona, Tomsko dekanas Demikis, ir Kan. J. Tumas.

M. Yčas, dėl jam daromų spaudoje priekaištų, tylėjo. Tai charakteringas jo budo ypatybės bruožas, kuris pasireiškė per visą jo gyvenimą: nereaguoti į jam spaudoje daromus užmėtimus. Jei kartais buvo bandoma jį prikalbėti parašyti — atsikirsti, jis su jam charakteringa šypsena pamodavo ranka ir pacituodavo senos ev. reformatų bažnyčinės giesmės žodžius: "Pasikelk, dušia mano auksčiau svieto šiojo."

Jis tapo išrinktas į V. Dumą ir įstojo į kadetų frakciją, pasilikdamas sau teisę visais Lietuvius liečiančiais klausimais veikti nevaržomai jokiais kadetų frakcijos nuostatais. Dumos posedžių pertraukų metu vyksta drauge su D-ru J. Basanavičium į Ameriką ir ten renka aukas mokslo ir dailės draugijos namams statyti Vilniuje. Aukų surenka virš 17 tukstančių dolerių.

(Bus daugiau)

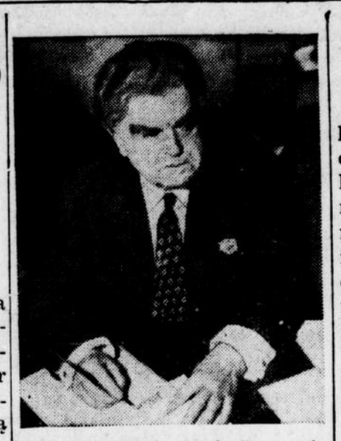

John L. Lewis pasirašo naują kontraktą už savo United Mine Workers. Mainieriai po trumpo streiko gryžo į darbą.

Pusėdis Balfe Dėl Vieningos Veiklos

(Tęsinys iš 2 Psl.)

lima rasti bendrą kalbą ir bendrą veiklą, nes juk tai yra apolitinis žustančiųjų gelbėjimo reikalas, kuri atliekant neturėtų niekam rupėti grupiniai ir partiniai ginčai. Pagal tą dvasią Tautininkų Centro vicepirmininkas J. Ginkus padare įnešimą, kad butų šaukiamas visų Amerikoje esančių Amerikos Lietuvių grupių ir organizacijų atstovų seimas, ir kad jis išrinktų tokį komitetą. Visų susirinkusių toks įnešimas buvo su prielankumu sutiktas su viena išmiatimi, tai pp. Grigaitis ir Vaidyla tam griežtai pasipriešino. Iš jų kalbų paaiškėjo, kad jie tokio atstovų seimo bijo kadangi po to Taryba gali nustoti savo įtakos į visuomene. Jie pabrėžė, kad tokį komitetą gali sudaryti tik BALFas ir Taryba, neįsileidžiant nieko kito. p. Grigaitis ir panašus puolė smarkiai BALFo pirmininka ypač už tai, kad jis sušaukė šį taip platų posėdį.

Lietuvos Ministerio role buvo nepavydėtina. Jis norėjo kaip nors subendrinti visas grupes ir sroves prie to bendro darbo, deja po ilų ginčų iš jo pastangų nieko neišėjo. Po visako BALFo pirmininkas pareiškė, kad jis nuo rudens iš savo vietos rezignuojąs. Po visų kalbų ir ginčų pasiliko mintis, kad reikėtų tokį komitetą sudaryti ir kuo greičiau tuo geriau.

Štai tas posėdis tipingai parodo kokie tolerantai kitų atžvilgiu yra pp. Vaidyla ir Grigaitis. Aiškiai matyti kad jiems stovi pirmoje vietoje ju asmeniška padėtis ir garbė Taryboje, pamatę kad susirinkęs visų Amerikos Lietuvių Organizacijų atstovu seimas gali nutarti kas jiems nepalanku, visokiais budais stengiasi nedaleisti prie nutarimo isrinkti bendrą komitetą. Reiškia jiems Lietuvos ir pabėgėlių reikalai stovi antroje vietoje....

Ar iš to posedžio nematome kas nenori vieningos veiklos? Tad kam jie dar kaltina kitus, patys budami kalti.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jusų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.

Telefonas: POtomac 6899

Petras Lalas
Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
39 Union Street
AMSTERDAM, N. Y.

DABAR GAUNAMI
NAUJAUSI KUDIKIAMS
FORM-FIT DIAPER
Sustiprintu centru
Flannel Ekstra sugerianti.
WILKES MFG. CO.
7802 SUPERIOR AVE.
Phone EN. 7343
Wholesale (31) Retail

ELECT

Lawrence E. Appleton

CANDIDATE FOR

JUDGE OF MUNICIPAL COURT

For the Unexpired Term
Beginning January 4, 1944 Ending January 3, 1950

HAS THE QUALIFICATIONS, EXPERIENCE AND JUDICIAL TEMPERAMENT

Election — Tuesday, Nov. 4th, 1947

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

ŽYDAI — ANGLAI IR LIETUVIAI

KIEK tai liečia Žydus, jie butų patenkinti jeigu Lietuviai ir Anglai butų išnaikinti iki vienam, kad jų nei vieno pasaulyje neliktų. Toks Žydų keršto šauksmas Anglams ir Lietuviams, skirtingų priežasčių deliai, pakilo šio karo metu, ypač pabaigoje karo ir dabar po karo, del to kad naciai baisiai išnaikino Žydus.

Kaip visa tai susiriša — Žydai, Anglai, Lietuviai ir naciai? Maždaug sekančiai.

Po Hitlerio visuotino Žydų naikinimo, — Žydai tikrina, — Anglai dabar tębesia Hitlerio planą Žydus išnaikinti visiškai, drausdami ir tramdydami jiems vykti į Palestiną apsigyventi. Žydų manymu, Anglai tyčiomis vykdo tą savo politiką, kad Žydai Europoje nyktų, badu ir ligomis išmirtų, del to Britai laiko uždarę jiems duris į Palestiną, kurią jie galutinai pradėjo savintis kaip savo gimtąją žemę, nors iš ten jų bočių bočiai iškeliavo prieš šimtmečius, ir Palestinos tikrieji gyventojai visą laiką buvo Arabai.

Žydai užmiršta kad jie, blaškydamiesi po pasaulį, apsigyvendami įvairiose valstybėse, patys užsitraukė ant savęs tų šalių žmonių kerštą dažniausia pasidarydami neištikimi toms valstybėms ir tautoms.

Nors Amerikos Žydai sovietus garbina ir Rusijai Agentauja šioje šalyje, nors Staliną laiko Žydų apgynėju ir globėju, tačiau Žydai Europoje nuo bolševikų bėga. Jie, rodos, galėtų spraustis į sovietų Rusiją, ten kur jie turi tą savo "didį globėją ir užtarėją". Bet Žydai daro visai priešingai: iš Rusijos ir iš raudonųjų užimtų rytų Europos šalių jie bėga iki paskutinio, ir už nesudarymą jiems sąlygų į Palestiną persikelti ir apsigyventi, ėmė visa pagieža nekęsti Anglų, ir net atvirai skelbia kad Anglai už tai turėtų buti bolševikų ir visų kitų pavietrių sunaikinti.

KODEL Žydai atidarė visas skyles savo neapykantos ir keršto liejimo ant Lietuvių tautos? Juk Lietuvos Nepriklausomybės laikais Žydai turėjo geriausią gyvenimą Lietuvoje, net Amerikiečių Žydų komitetas kartą, kai Vokietijoje jau buvo įsigalėjęs Hitleris, kai Lenkijoje ir kitur Žydai buvo persekiojami, paskelbė kad Lietuva yra vienatinė Europoje šalis kur Žydai turi tikrai laisvą, ramų ir nekliudomą gyvenimą.

Dabar staiga, iš Žydų išgirstame kad Lietuvių tauta, kiek tai liečia jų troškimus, turėtų buti visiškai išnaikinta! Kame priežastis?

Tą savo atkerštą prieš Lietuvių tautą Žydai Amerikoje išugdė del to kad po karo patyrė jog Lietuvoje nėra likę **nei vieno Žydo.** Už Žydų Lietuvoje išnaikinimą jie kaltina Lietuvių tautą, ir sunku yra žydą pertikrinti kad jų protavimas tuo atžvilgiu yra visai klaidingas.

Nežinome kiek Žydų šitą rašinį paskaitys, tačiau laikome svarbiu Amerikos Lietuviams patiekti tai kas mums paaiškėjo iš Žydų pusės.

Ar Lietuvoje neliko **nei vieno** Žydo mes dabar persitikrinti negalime, bet Amerikoje gyvenantieji Lietuvos Žydai desperacijoje ėdasi negalėdami gauti jokių žinių apie savo gimines paliktus Lietuvoje. Jie sako, ateina žinių nuo Žydų išlikusių Lenkijoje ir kitose šalyse, bet iš Lietuvos — visiškai nieko!

Amerikoje Žydai visai neturi žinių ir netiki kad bolševikams ateinant Lietuvą okupuoti Žydai buvo pirmutiniai kurie pavirto Lietuvos išdavikais, tuomi atsidėkodami Nepriklausomai Lietuvai už davimą jiems ramaus, laisvo gyvenimo Lietuvoje.

Bolševikų valdymo laikotarpiu, Žydai Lietuvoje darė visokiausias niekšystes Lietuvių vardu, kaip Lietuviai, ir todel kiek pasaulį pasiekė žinios apie Lietuvių palinkimą, džiaugsmą ir pasitenkinimą raudonųjų okupacija buvo Žydų padaras. Žydai išdavinėjo ir patys prisidėjo prie Lietuvių areštavimo, kalinimo, kankinimo. Žydai daugumoje buvo šnipais, valdininkais, komisarais, išstumiant Lietuvius iš visokių savo šalies įstaigų ir darbų, bolševikų viešpatavimo laikotarpiu 1940-1941 metais.

Bolševikai betgi, areštuodami, veždami Lietuvius į Sibirą, neaplenkė ir daugybės Žydų, kurie taip pat atsidurė Sibire arba buvo nužudyti Lietuvoje kaip kapitalistai.

VOKIEČIAI į Lietuvą atėję, pradėjo ir ten tęsti savo Žydų naikinimo darbą. Yra buvę atsitikimų kad nekurie Lietuviai, atkerštui už savo nužudytus gimines pasinaudojo proga Žydams atsilyginti, tačiau, kadangi Lietuviai neapkentė ir Vokiečių lygiai kaip ir Rusų, jie buvo susirupinę tiktai gelbėjimu savo tautos nuo išnaikinimo, ir jokio visuotino keršto prieš Žydus nei jų naikinimo nevykdė.

Priešingai, nors tam Amerikos Žydai visai nenori tikėti, Lietuvos žmonės, daugiausia ukininkai, kiek galėjo slapstė, maitino Žydus savo globoje, rizikuodami patys savo gyvybes, apgynimui jų nuo nacių naikinimo.

Lietuviai paėmė ir prilaikė Žydų vaikus kaip savo, norėdami išgelbėti juos nuo nacių, kuomet jų tėvai buvo nacių nukankinti arba išvežti iš Lietuvos.

Po nacių siautėjimo, kuomet į Lietuvą vėl sugryžo raudonieji, yra tikrai žinoma kad bolševikai patys ėmėsi išnaikinti Lietuvoje likusius Žydus, tuo kaltinimu: Tu tikriausia buvai nacių talkininkas, kolaborantas jeigu tave naciai paliko gyvą. Kitaip jie turėjo tave nužudyti. Ir bolševikai kiekvieną užtikrą Lietuvoje gyvą Žydą žudė-šaudė, naikino.

Betgi Žydai šitam visam netiki, jiems perdaug giliai įskiepyta pačių Žydų ir bolševikų melagingi tikinimai buk Lietuviai patys Žydus iki vienam išžudė. Ar kada atsidarys Žydų akys į tikrus faktus tik laikas parodys. Tuo tarpu jie visoje Amerikoje plačiau ir plaskleidžia neapykantą Lietuvių tautai, dantimis griežda mi kad Lietuvoje neliko nei vieno gyvo Žydo, ir trokšta kad Lietuvių tautai už tai butų pravestas atkerštas — visiškas išnaikinimas. Tas jų troškimas dar labiau pakurstomas Žydų komunistų, kurie dega pagieža matydami kaip Amerikoje Lietuviai laisvai tęsia savo kovą už Lietuvos nepriklausomybės atkurimą.

Amerikos Lietuvių Žemumas

Iš Europos atvažiavę inteligentiški Lietuviai pastebėjo vieną keistą Amerikos Lietuvių ypatybę, kurią mes čia norime viešai iškelti.

Dabar visa musų patriotinė visuomenė susirupinus Lietuvos nepriklausomybės gynimu ir karo nukentėjusių Lietuvių šelpimu ir gelbėjimu. Tiems reikalams eina įvairus aukų rinkimas visose musų kolonijose. Ir štai kur ta musų žemo išauklėjimo Lietuvių keistenybė, nuo kurios jie turėtų rausti iš gėdos:

Jeigu jie aukoja Lietuvos ir Lietuvių reikalams dolarį tai butinai reikalauja kad ta jo auka butų pažymėta laikraštyje.

Bet kai tas pats žmogelis nueina prie baro ir ten mėto dešimtines, gerdamas ir rodydamas kitiems savo pinigingumą, jis jokios atskaitomybės nereikalauja iš nieko.

Amerikoje niekaip negalima surinkti kelių šimtų žmonių jokioje srovėje kurie Lietuvos reikalams remti užsidėtų sau nuolatinę mėnesinę duoklę, ar kas mėnesį aukotų savo nors vienos dienos uždarbį.

GUMAS yra taip plačiai naudojamas įvairių reikmenų dirbime, kad šioje šalyje apie 800 firmų vartoja gumą (rubber) darymui apie 40,000 skirtingų produktų.

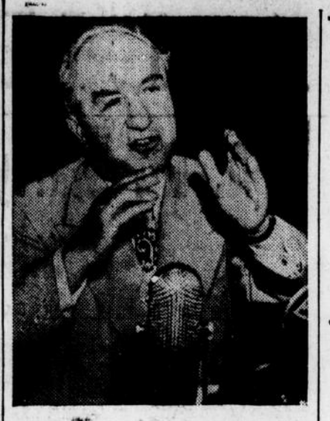

Muzikų unijos viršinikas Caesar Petrillo, pareiškė, kad jis išleisiąs patvakymą savo unijai, kuriuo jis uždrausiąs nuo Vasario 1, 1948, visas muzikos programas siųsti per radijo tinklą hook-ups.

SUV. VALSTIJOS vėl atnaujina studentų pasikeitimą su Europos šalimis. Apie 8 tukstančiai Amerikos studentų vyks į paskiras Europos šalis studijuoti aukštosiose mokyklose, ir tukstančiai studentų bus įleista studijuoti Amerikos mokyklose. Šį kartą studentų pasikeitimo reikalą tvarkys ne kas kitas tik State Departmentas.

PARVEŽIMAS KAREIVIŲ LAVONŲ

Visose pasaulio dalyse guli suvirš 300,000 palaidotų Amerikos karių, žuvusių šio karo laikotarpiu. Vienoje tik Europoje, 37 kapinėse, yra palaidota 154,450 Amerikos karių.

Amerikos valdžia paskyrė milijonus dolarių parvežimui į šią šalį lavonų tų karių kurių giminės to pageidaus. Parvežimas bus pradėtas Spalių mėnesį. Toli ne visi giminės norės vargintis tuo, tačiau rasis tokių kurie nenorės palikti ramybėje amžinai savo artimuosius, kur jie dabar palaidoti.

BENAMIŲ DAINA

(B. Brazdžionis)

Lietuva, Lietuva, tu kaip saulė gyva
Ir už rudenio debesio juodo,
Tu benamių sunų už kalvų ir kalnų
Ir daina, ir viltis, ir paguoda.

Tavo lygųs laukai, tavo pievų takai
Tavo vasaros aukštas dangus
Šauks mane ir vilios — atgalios, atgalios,
Širdį skels tartum varpas žvangus.

Be tavų, spindulių, tavo žemės kelių,
Man pailso kelionėje kojos,
Ir akis atsigaus laisvėj tavo dangaus
Ir širdis plaks tik tavo šilojuos.

Daug ištremta sunų už Altajaus kalnų,
Daugel krito kovoj dėl tavęs —
Jų mirtis ir kančia, musų kelias nakčia
Tavo laisvės rytojų pašvęs.

Lietuva, Lietuva, tu kaip saulė gyva
Ir už rudenio debesio juodo,
Tu benamių sunų už kalvų ir kalnų
Ir daina, ir viltis, ir paguoda.

MYLIU

Jei kitam tarei — myliu;
tą pajuski žodį:
dvelkia liudesiu giliu,
pomirtine ode.
jei kitam tarei — myliu!
sau nebegyvensi,
tarp aušružės spindulių
žvaigždele nublanksi.

"Už Geležinės Uždangos"

Rašo NERIS J. ŠIMKUS.

(Tęsinys iš pereito nr.)

KAS YPATINGAI veikė visus žmones ir kas kėlė baimę ir išgastį, tegali gerai suprasti kas pats visa tai pergyveno bei matė savo akimis ir girdėjo savo ausimis. Šitame skyrelyję noriu paliesti ypatingai visus žmones terorizavusį Sovietų sekimo budą.

Gal nei viena valstybė pasaulyje neturi tokio didelio ir tankaus šnipų tinklo kaip kad Sovietų Sąjunga. Sovietų NKVD įstaiga yra viena baisiausių institucijų, kokias žmogaus protas galėjo išgalvoti. Jos tikslas sekti kiekvieno įtartino žmogaus visą elgėsį ir kalbas, o įtartinas buvo kiekvienas kuris nėra komunistas. Tikrenybėje net patys komunistai, net aukščiausieji, nėra paleidžiami iš NKVD akių ir ausų. O galima aiškiai suprasti kad Pabalčio valstybėse, kurios buvo Sovietų jėga okupuotos, ypatingai buvo daug nepatenkintų Sovietais, nes kas gi bus patenkintas netekęs savo teisų ir laisvės. Tat NKVD tinklas Lietuvoje buvo ypatinga didelis ir tankus, galima buvo sakyti kad beveik kiekvienas žmogus buvo sekamas.

Jųs pasakysite kad tai neįmanoma. Tat bandysiu jums išaiškinti kad prie Sovietiškų metodų tai įmanoma. Pagrindinis aparatas tai buvo NKVD. Be to kiekvienas komunistų partijos narys turėjo pareigą pranešti viską ką jis girdi kalbant prieš Sovietų santvarką. O tokių partijos narių buvo keleta tukstančių išsklaidytų po visą kraštą įvairiose įstaigose bei įmonėse. Paskui NKVD verbuodavo sau agentus. Tai atlikdavo įvairiais budais. Pirmiausia papirkimais. Jieškodavo įvairių niekšų, iš kalėjimų paleistų kriminalinių nusikaltėlių, kuriems pinigas ir degtinė tai buvo viskas, ir už tai jie gaudavo tam tikrus uždavinius sekti nurodytus asmenis. Jei kas nors sužinodvo kad tas asmuo yra agentas tai jis dingdavo, jį patį NKVD sunaikindavo kad neišduotų jų. Kas vieną sykį pradėjo su NKVD, tam jau kelio atgal nebuvo.

Kadangi Lietuvoje buvo nedaug išgamų tat jiems truko samdomųjų šnipų. Tat NKVD pritaikė naują metodą — terorizavimą. Štai vieną dieną ir iš tos įstaigos, kurioje aš dirbau, mano vienas geras draugas buvo pakviestas ateiti į policiją "sutvarkyti registracijos reikalus". Vyras gryžo nesavas, išblyškęs ir persimainęs. Mes pradėjom klausinėti kas jam yra. Jis pasakė tik tiek: Neklauskite, nes vistiek nepasakysiu. Po kurio laiko pridurė, pats kovodamas su savimi: Prie manęs niekados nekalbėkite prieš Sovietus, prieš komunizmą ir pan., po to žmogus apsiverkė ir išbėgo iš kambario. Mes supratome kame reikalas, buvo gaila padoraus jauno vyro, gero Lietuvio. Jis mus vistiek įspėjo kad jo sąžinė butų rami, kad jis klausiamas tikrai galėtų atsakyti kad prie jo mes nieko nusikalstamo nekalbėjome, o tai jam reikalinga, nes Sovietai savo šnipus dubliuoja: yra kiti šnipai, kurie seka ar jų paskirtasis teisingas žinias praneša ir ar gerai dirba.

Tą žmogų sutikau dabar budamas Vokietijoje. Mes prisiminėme tą įvykį ir jis man smulkiai apie tai papasakojo. Pasirodo jis buvo iššauktas į paprastą policijos nuovadą ir jam ten atėjus buvo pareikšta kad jis turi tik mažus formalumus sutvarkyti dėl buto registracijos, paskui buvo pasakyta ineiti į kitą kambarį kur neva reikėjo pasirašyti ant blanko. Tenai jis rado NKVD karininką, kuris tuojau užrakino duris ir pareiškė kad viskas ką jis čia išgirs ir kalbės turi likti tik pas jį, kitaip jam gali buti labai didelių nemalonumų. Jam buvo pasakyta kad jis yra numatytas žmogus kad padėtų sustiprinti Sovietų ir darbininkų valdžią Lietuvoje ir padėtų kovoti su niekšais fašistais ir kapitalistais. Paskui konkrečiai buvo jam nurodyta ką jis turi sekti, jam paskirtų asmenų tarpe buvau ir aš su trimis draugais iš mano įstaigos.

Tad štai čia daviau per keletą numerių šio laikraščio savo asmeniškus įspudžius ir patyrimus iš mano pergyvenimų po bolševikų okupacija Lietuvoje 1940-1941 metais. Nežinau ar skaitytojas iš to galėjo susidaryti bent apytikrį, bendrą vaizdą apie "sovietišką rojų" ir bolševikinio režimo užismojimus ir metodus. Jei mano įspudžiai bent dalinai davė supratimą jums apie bolševizmą, aš jausčiaus tlikęs savo pareigą prieš žmoniją, prieš Lietuvą ir prieš demokratiškas idėjas, pasakydamas tiesą, pasakydamas tai ką aš pats mačiau ir pergyvenau.

MAN ATŠALO RANKOS

(B. Brazdžionis)

Man atšalo rankos, man pavargo kojos,
Man apraibo akys nuo baltų kalnų —
Rodos, šimtą metų aš tavęs jieškojau,
Rodos, šimtą metų be tavęs einu.

Gal jųs žinot, upės, gal žinai tu, vėjau,
Kryžkelės, gal matėt?—kryžkelėm šaukiau,
Atgalios žiurėjau — neatsižiurėjau,
Tik dienų, kaip lapų, krito vis daugiau.

Ukanos po dangų, ukanos po žemę,
Ukanos po kojų krito man kelyj,
Ir apkrito širdį raudančią, neramią
Ukanos ir šaltis ir žiema gili.

Ir atšalo rankos, ir pavargo kojos,
Ir apraibo akys nuo baltų kalnų —
Rodos, šimtą metų tėviškės jieškojau,
Rodos, šimtą metų aš be jos einu.

MUSŲ KALENDORIUS 1947

Kaina su prisiuntimu $1.00

224 puslapių didumo, knyga Kalendorius 1947 metų, su šventėmis, su daug įvairių skaitymų. Tokių kalendorių Lietuviai Amerikoje pageidauja, ir štai dabar gauta jų keliolika greitam išpardavimui. Juos išleido "Musų Kelias", Vokietijoje, redagavo A. Merkelis.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Kaina su prisiuntimu tik $1.00

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI

Paranki knygelė mokytis Angliškai.

Kaina su prisiuntimu 40c.

(Galit siųsti pašto ženklais)

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

SAPNININKAS

SU SALIAMONO GALVA

Kaina su prisiuntimu $1.50

Nauja Sapnų knyga, aiškinanti visokius sapnus, vėl galima gauti Dirvos knygyne. Su užsakymu siųskit pinigus.

EKSTRA! 288 DAINŲ KNYGELĖ

LEISKIT Į TĖVYNĘ

(Kišeninio didumo — 272 puslapių)

Kaina su prisiuntimu $1.00

Dirva gavo Europoj naujai išleistą knygą įvairių Lietuviškų liaudies dainų ir kitokių pavadintą — "LEISKIT Į TĖVYNĘ". Tai nepaprasta knygelė — tiesiog didelė knyga, 272 puslapių didumo, ir joje telpa net 288 žinomų eilėraščių. Skubėkit įsigyti sau vieną iki jų turime. Ji suteiks jums didžiausio malonumo, nes rasite daugybę savo žinomų dainų, ir daug tokių kurias turėtumet žinoti. Išleido "Mintis", Vokietijoje.

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai

PAŽERECKAS Simas, 63 m., mirė Geg. 8, Maspeth, N. Y.

BARUSIENĖ Agnes, mirė Gegužės 25, Bronx, N. Y.

TOMAŠAITIS Juozas, 41 m., mirė Geg. 30, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

GRAMANTIENĖ Elena (Nevinskaitė), 50 m., mirė Birž. 1, Chicagoj. (Kėdainių aps. Krakių p.) Amerikoj išgyveno 34 metus.

ŠIMKUS Augustas, pusamžis, mirė Birž. 3, Chicagoj. (Raseinių ap. Kvėdarnos par.)

SIMANAVIČIENĖ M., 70 metų, mirė Geg. 20, Grand Rapids, Mich.

ŽVIRGŽDINAS A., 71 m., mirė Geg. 26, Grand Rapids, Mich.

LEČKAUSKAS Juozas, 37 m., mirė Geg. 30, Chicagoj. (Raseinių ap. Viekšnių p. Tučių k.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

ORLINGIS Jonas, 85 m., mirė Birž. m., Kenosha, Wis.

PULUIKIS Juozas, mirė Birž. mėn., Kenosha, Wis.

PALIULIENĖ Barbora (Tupikaitė), pusamžė, mirė Birž. 8, Chicagoj. (Viekšnių par. Mažeikių ap.) Amerikoj išgyveno 41 m.

KVIETKUS Jonas, mirė Birž. 6, Chicagoje. (Kauno par.) Amerikoj išgyveno 47 m.

JONAITIS Antanas, seno amž. mirė Birž. 8, Chicagoj. (Raseinių ap. Skirsnemunės p. Pentvarčių k.) Amerikoj išgyveno 54 metus.

BEKEŽIENĖ Liudvika, pusamžė, mirė Birž. mėn., Chicagoj.

KRUVELIENĖ Jieva, pusamžė, mirė Birž. m., Johnston City, Ill.

BUDZEIKIENĖ Jieva, 60 m., mirė Gegužės 22, Larksville, Pa.

JOCAITIS Jonas, 57 m., mirė Geg. 26, Wilkes-Barre, Pa.

ROVAS Juozas, mirė Birž. 1, Rochester, N. Y.

MIKUSKAS Antanas, pusamžis, mirė Birž. 10, Chicagoj. (Panev. par., Pavešiečio k.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

RADŽIUNAITĖ (Sieck) Petronėlė, mirė Birž. m., Mahanoy City, Pa.

CIPARIS Pranas, pusamžis, mirė Birž. 5, Chicagoj. (Telšių ap. Rietavo p. Gomantaikių k.)

MARTINKUS Andrius, 58 m., mirė Gegužės 4, Waterbury, Conn.

STANKEVIČIUS Mykolas, 71 m., mirė Geg. 8, Chicagoje. (Panevėžio aps.)

BRUSOKIENĖ Marė, 51 metų, mirė Bal. 25, Chicagoj.

JETUŽIENĖ Veronika, 59 m., mirė Kovo 4, Cheltenham, Pa. (Panev. ap. Baukų k.)

GRABAUSKAS Vincas, 83 m. mirė Geguž. 19, Milwaukee, Wis. (Suvalkų rėd.)

SADAUSKIENĖ Ona, 75 metų, mirė Geg. mėn., Pittsburgh, Pa.

KLAUDIENĖ Ida (Grikenaitė) 25 m., mirė Birž. 13, Chicagoj, kur buvo ir gimus.

BUKLIERIUS Pranas, 65 m., mirė Kovo 1, Chicagoj. (Sėmeniškių k.)

JUOZAPAITIS Juozas, 55 m., mirė Geg. 2, Rockford, Ill. (Suvalkų rėd.)

DRUSKIENĖ Ona (Paleckiutė), mirė Birž. 8, Worcester, Mass.

KARALIUNAS Mykolas, mirė Birž. 3, Kingston, Pa.

PAGARELSKIENĖ Agota, mirė Birž. 6, Wilkes-Barre, Pa.

ŽELIONIS Louis, mirė Birž. 7, Hugestown, Pa.

LOZENSKIS Kazys, 60 metų, mirė Birž. 7, Plymouth, Pa.

TRAMAVIČIUS Kastantas, mirė Birž. 7, Edwardsville, Pa.

ČEPONIS Jurgis A., 56 metų, mirė Geg. 28, Plymouth, Pa.

GUDAUSKIENĖ Jieva, mirė Geg. 28, Sugar Notch, Pa.

LISAUSKAS Juozas, 77 metų, mirė Geg. 28, Hughestown, Pa.

TAŠKEVIČIUS Vincas S., mirė Geg. 30, Wilkes-Barre, Pa.

GUARINO'S RESTAURANT
ITALIAN & AMERICAN FOODS
BEER and WINE TO TAKE OUT
Spaghetti and Chicken Dinners our Specialty
We Serve Banquets for all Occasions
OPEN 7 DAYS A WEEK
12309 MAYFIELD RD. CE. 9699
S. A. Loparo and C. J. Paterniti - Managers

THE 1947

GASU REFRIGERATORIUS

TALPINA DAUGIAU
YRA TYLUS IR LIKS TYLUS
BEI TARNAUS ILGAI

JUS galite sutalpinti pilną bušelį šaldyto maisto net iki 60 stadartizuoto saizo pakelių į Šaldyto maisto patalpą naujo gaso refrigeratoriuje. Patalpinimas kitokio maisto, didesnių saizų, yra taipgi lengvesnis, kadangi perskyrimai gali buti panaudoti vienuolikoje įvairių pozicijų.

Labiausiai svarbus dalykas, tai kad jus turesite ilga laika nemokama taisyma. Visada tylų patarnavimą dėl jusų 1947 gaso refrigeratoriaus. Jis neturi nei vienos judamos dalies savo šaldymo sistemoje, nera kam sugesti ar išsinešioti. Mažytė plona gaso liepsnelė atlieka visą darbą. Pamatyk tą naują 1947 metų gaso refrigeratorių pas jusų Gas Appliance Dealer's tuojau.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepsi į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Abakanovich, Anielė, ir jos vaikai Pranas ir Stasė, iš Krakių val., Kėdainių ap., gyv. Easton, Pa.

Adomaitienė - Vaitkytė, Elena, našlė Kazio Adomaičio, iš Šiluvos v., Raseinių ap., ir jos vaikai.

Adomaitienė - Kriščiunaitė, Marija, gyv. Brooklyn.

Adomaitis, Antanas ir Pranas, gyv. Chicago, ir Leonas ir Paulius, gyv. Waterbury, iš Šiluvos val., Raseinių ap.

Adomaitis, Kazys ir Vincas, iš Šiluvos val., Raseinių ap., gyv. Chicago.

Adomaitis, Petras, iš Sintautų val., Šakių ap.

Adomaitytė, Petronėlė, iš Šiluvos val., Raseinių ap., gyv. Baltimore.

Adomavičius, Albinas, iš Vilkaviškio ap.

Ambraziejutės, Elzbieta ir Veronika, iš Marijampolės ap., viena jų ištekėjusi už Dambrausko, gyv. Chicago.

Andriulis (Endriulis), sunus Povilo, gimę ir augę Amerikoje, gyv. Chicago, jų tėvas buvo iš Binėnų k., Pašvitinio val., Šiaulių ap.

Andriušaitytė, Marija ir Ona, ištekėjusių pavardės nežinomos, iš Jokubaičių k.

Andriušis - Žilinskas, Jonas, iš Girdžių k.

Antanaitis (Antanaičiai), įpėdiniai mirusio Vinco Antanaičio, buvosio iš Briediškės k., Lukšių vals., Šakių ap.

Armonas, Kazimieras, iš Žemaitijos, gyv. South Boston, Mass., Putausko namuose, Gold St.

Ašmen - Tamošauskaitė, Justina, iš Rozalimo val., Panevėžio ap., ir jos vaikai, gyv. Baltimore.

Atkočiunienė - Makarskaitė, Stefanija ir jos sunus Antanas, gyv. New York ar Brooklyn.

Aušra, Jonas, iš Žogaičių k., Naumiesčio val., Taurages ap.

Avelis, Jonas, gyv. Chicago.

Bagytė, Marė, ištekėjusios pavardė nežinoma, gyv. Brooklyn.

Bakunas, Vytautas, sunus Liudviko, ieško savo tetų ir dėdžių.

Balceris, Domininkas, gyv. Chicago.

Balčiunaitės, Agota, Morta ir Nelė, ir jų motina Balčiunienė, našlė, gyv. Detroit.

Baltrush (Baltrušaitis), iš Griškabudžio val., Šakių ap., rodos buvo fotografu Chicago, o vėliau turėjo medelyną (nursery).

Barkauskas, Juozas, iš Vilkaviškio ap., turėjo tabako ukį.

Bernotienė - Jakubauskaitė, Elena, gyv. Brookline, Mass.

Bielevičiutės, Elzbieta ir Ieva, iš Marijampolės ap.

Birgerienė, Jeta, ir sunus Juozas Birgeris.

Blinstrubaitė, iš Panevėžio.

Bliumienė, Ona, gyv. Seymour, Conn

Bogužas, Adomas, iš Tytuvenų.

Boreiša, Stasys, iš Raudondvario v., Kauno ap., gyv. Boston ar New York.

Bortkevičius, Jeronimas ir Juozapas, iš Jankaičių.

Bray - Metaitė, Emilija, iš Vilkaviškio, žmona dantų gydytojo Chicago.

Bukauskas, Kazimieras, iš Merkinės val., Trakų ap., Vilniaus dėdybos.

Burkauskienė - Norvaišaitė, Ona, ir vaikai Albertas ir Emilija Burkauskai, iš Rozalimo val., Panevėžio ap.

Burždžius, Jokubas, iš Vainuto, Tauragės ap., gyv. Chicago.

Butkaitė, Emilija, ištekėjusi Chram, Chrom ar Kram, iš Skuodo, gyv. San Francisco.

Butkevičius, Juozas, sunus Prano, prašo atsiliepti savo gimines.

Chappes, Charles, iš Bončių-Rozalimo, gyv. Philadelphia.

Černiauskas, gyv. Tamaqua, Pa.

Černiauskienė - Krulikaitė, gyv.

Černiauskienė - Vaiduotaitė, Anastazija, gyv. Chicago.

Dalbokas, Antanas ir Klemensas, gyv. Chicago ir Philadelphia.

Dambrauskas, Motiejus, iš Paežerių k., Vilkaviškio ap., gyv. Waterbury, Conn.

Dambrauskienė - Ambraziejutė, ir jos sesuo Elzbieta ar Veronika, iš Marijampolės ap., gyv. Chicago.

Damskienė, Monika - Elzbieta.

Degutis, Romualdas, iš Kaišiadorių, Trakų ap.

Dranginaitė, Ona, ištekejusios pavarde nežinoma.

Drimbaitė - Mašickienė, Elena, gyv. Chicago.

Duomunt (?) - Skorupskaitė, Juzė, sesuo Kazio, gyv. Chicago.

Duonelaitės, trys seserys, iš Ukrinų v., Mažeikių ap.

Endriulis (Andriulis), sunus Povilo, gimę ir Augę Amerikoje, gyv. Chicago, jų tėvas buvo iš Binėnų k., Pašvitinio val., Šiaulių ap.

Galinis, Juozas, iš Valkininkų val., Trakų ap.

Gavelienė - Pietariutė, Veronika, gyv. Baltimore.

Gečas, Pranas, sunus Juozo, iš Telšių ap.

Genevičius, Jonas, iš Valkininkų v., Trakų ap.

Gilienė - Riestytė, Marijona, iš Vilkaviškio ap., gyv. Wilkes-Barre, Pa.

Giruckas, Bernardas ir Napolinaras, iš Parašes k., Joniškio v., Švenčionių ap., gyv. Chicago.

Godienė - Laurinavičienė - Uselytė, Marijona, iš Švekšnos m., Nikelų k., Taurages ap., gyv. Los Angeles, Cal.

Grieže (Griger) Jonas J., iš Valkininkų val., Trakų ap.

Grybas, Juozas ir Viktoras, iš Žaliosios v., Vilkaviškio ap.

Hadlock - Metaitė. Berta, iš Vilkaviškio, turi viešbuti Milwaukee.

Ivašauskas, Julius, iš Žukų k., Alytaus ap., gyv. New York apy.

Jankauskas, Juozas, sunus Adomo ir Petronėlės Šeštokaitės Jankauskų.

Jankauskas, Mykolas, sunus Tado, iš Kauno ap., gyv. Chicago.

Jaras, Alfonsas, sunus Kazimiero, prašo atsiliepti gimines, gyvvena Boston ir Philadelphia.

Jasinskas, Romualdas ir Vytautas, iš Tverų val., Telšių ap., atvykę Amerikon 1936-38 m.

Jatskus - Riestytė, Viktorija, iš Vilkaviškio ap., gyv. Wilkes-Barre, Pa.

Jermal Avičiutė (Armalavičiutė), Petronėlė, ištekejusios pavardė nežinoma, iš Kupiško, Panevėžio a., turi dukterį Magdutę.

Jokubauskas, Vaitiekus, iš Pajevonio val., Vilkaviškio ap., gyv. New Britain.

Jonaitis, Augustas, gyv. Chicago, Ill., turi vaistinę.

Juodkaitė, Antanina, ištekėjusi, iš Mažeikių ap., gyv. Boston.

Juozapavičius, Antanas, Juozas ir Pranas, iš Lukšių val., Šakių ap., ir jų šeimos, gyv. Chicago, Los Angeles ar San Francisco.

Jurgelevičiutė, Viktorija A., iš Valkininkų val., Trakų ap., gyv. Boston, Mass.

Jurgilas, Vincas, jo sesuo ir motina, gyv. New York ar jo ap.

Kalvaitis, Vincas, sun. Vinco, iš Kybartų, gyv. Boston, Mass.

Kaminskas, Romualdas, sunus Antano, prašo atsiliepti savo gimines.

Kanaitė, Marija, ištekėjusios pavardė nežinoma.

Kanas, Vilhelmas, iš Vaiguvos val., Šiaulių ap., gyv. Brooklyn.

Kaniušas, Juozas, gyv. Chicago.

Karanauskienė, teta Želvio.

Kaušpedas, Jonas, iš Andrioniškio val., ir jo sunys.

Kavaliunaitė, Ona, ištekėjusios pavardė nežinoma, iš Pasmodų k., Andrioniškio val.

Kaziliunas, Jonas, iš Kirklių km., Biržų val.

Kentra, Juozas ir Petras, iš Viekšnių val., Mažeikių ap., gyv. Brooklyn.

Kiveris, Jeronimas, sunus Jono, iš Mariampolės val.

Klanauskas Jonas, Kazlų k., Kazlų-Rudos v., Mariampolės ap.

Kleinas, Martynas, iš Urvinių k., Taurages ap.

Klemaitis, Kazimieras, iš Stakių v., Raseinių ap., gyv. Chicago.

Klevečka, Petras ir Povilas, iš Skirsnemunės-Jurbarko.

Klimaitienė, Petrė, našlė Juliaus Klimaičio, iš Šakių ap., gyv. Brooklyn, N. Y. ir sunus Julius.

Kondatovičienė, Rozalija, iš Ulkiškės k., Trakų ap., ir jos vaikai Viktoras ir Helena, gyv. Lowell, Mass.

Koval, Lucy, iš Dukiškių k., Panevėžio ap., gyv. Philadelphia ir jos šeima.

Kralikauskas, Petras, iš Trakų ap., Aukštadvario v.

Kriščiunas, Juozas, iš Pakojų km., Jurbarko v., Raseinių ap., gyv. Brookiyn.

Kruglavičienė, žmona Adolfo, gyv. Chicago.

Krulikai, Izebelė ir Edvardas, spėjamai gyv. Tamaqua, Pa.

Krulikas, Edvardas ir Krulikaitė, Katerina, vaikai Kazio, iš Liudvinavo parap., Mariampolės ap.

Kuras, Jonas, iš Slibinų k., Kybartų v., Vilkaviškio ap., gyv. Brooklyn.

Kutka, Edvardas, gyv. Chicago, buvęs Amerikos karys Europoje.

Kužas, Jurgis, gyv. Cleveland, O.

Kvajauskas, Vaclovas, Vincas ir Vladas, iš Alovės v., Alytaus ap.

Laukaitienė - Kazakevičaitė, Marijona, iš Siestrakių k., prašo atsiliepti gimines ir pažystamus.

Laurinavičienė - Godienė - Uselytė, Marijona, iš Nikelų k., Švėkšnos val., Tauragės ap., gyv. Los Angeles, California.

Lisajus, iš Klebiškio, Mariampolės ap., gyv. Scranton ap.

Litvinas, Andrius, ir Litvinas, Mykolas, iš Kauno ap., gyv. Chicago.

Lukoševičius, Jonas, iš Valkininkų v., Trakų ap.

Lužeckis, Izidorius ir Juozas, ir Lužeckytės, Ona ir Rozalija, iš Eržvilko val., Tauragės ap.

Makarskas, Balys ir Stanislovas, sunus Petro, gyv. New York.

Makarskas, Melchioras, sun. Leonardo, gyv. Brooklyn.

Mansch - Bajoraitė, Emma, iš Bartokinų k., Taurages ap., gyv. Dolgwil Flemington.

Masiulis, Pranciškus, iš Stakių val., Raseinių ap., gyv. New York.

Mažianas (ar Mažonas) - Bernotaitė, kilusi nuo Plungės, gyv. Chicago, ir jos sesuo.

Meškauskas, Povilas, su šeima, gyv. Chicago.

Metaitė - Hadlock, Berta, turi viešbutį Milwaukee, ir Metaitė-Bray, Emilija, dantų gydytojo žmona Chicago, iš Vilkaviškio.

Mikaliunas, Edvardas, Jurgis ir Vincas, iš Trakų m., Taujenų v. Ukmerges ap., gyv. Chicago.

Mikonienė - Paškevičiutė, Emilija, iš Vabalninkų k., Biržų ap., ir jos vyras Mikonys, Albinas.

PLAUKAI!

TAIP, MES VISAD KVIETĖM M. D. DAKTARUS

NAUDOT MŲS HAIR GROW PLAUKŲ AUGINIMO BUDĄ ANT JŲ PACIENTŲ

Bet kitiems profesionalams naudoti namų gydymo budų kitų įstaigoje yra nepasitikėtina, ir todel jie negalėjo to patirti, kad dvimas laiko plaukams išaukinti, ką mes tikrai galime padaryti, pasiliko jiems neįtikėtinu. Mes nesakom kad mes gydom kokias nors ligas ar užkrėtimus, tiktai atgauginam plaukus ant plikų galvų.

Ofiso valandos Pirmad., Antrad. ir Trečiad. 9 ryto iki 9 vak.
Klauskit NURSE JOHNSON

J. G. and C. J. COMPANY
9200 Hough Avenue RAndolph 3773

I. J. SAMAS - JEWELER
Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę
6207 Superior Ave. Cleveland, Ohio
Dabar jau turime didesnį rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Wilkelis Funeral Home
PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS
—HAMMOND VARGONAI PER ŠERMENIS—
6202 Superior Ave. HEnderson 9292

DABAR JAU LAIKAS
DĖVĖTI ŠIAUDINĘ SKRYBĖLĘ!
Įsigykit sau puikią skrybėlę iki pasirinkimas yra dar pilnas ir turime įvairiausių pavidalų

MINKŠTOS ŠIAUDINĖS	$2.45	$2.95	$3.95
SAILOS SHAPES	$3.95	$4.95	
TIKROS PANAMA	$5.00	$6.50	
MAUDYMUISI KELNAITĖS	$2.45	$3.45	
SPORT MARŠKINIAI visokių spalvų, ilgom ir trumpom rankovėm	$2.45	$3.95	$4.95

DYKAI GREEN STAMPS su kožnu pirkiniu. Čia galit iškeisti savo Stamp Books. DYKAI

THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Ave. Atdara Vakarais

Pilnai Padengta Apdrauda. Phone EX. 0417
W. DEBESIS PAINTING CO.
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
Kreiptis arba šaukti telefonu vakarais tarp 6 ir 9 val.
7526 Star Avenue Cleveland 3

PARKER HARDWARE
Naujai atidaryta Lietuviška Geležinių Daiktų Parduotuvė, gatava jums patarnauti visokiais vėliausiais puikiais padargais ir reikmenimis.
Kreipkitės čia įvairių HARDWARE reikmenų.
HE. 9418 7502 St. Clair Avenue
Frank Suopis, William Hraster — Savininkai.

Automatinis GASU ANGLIM šildymas
Lengviau — Pigiau — švelniau
TAISOM IR PARDUODAM VISOKIUS FURNASUS
Elektriškus ir Gaso Padargus — Vandens šildymo Tankas
Jeigu mes negalim pataisyt tai niekas Nepataisys.
Automatic Controls Tools Hardware
TRI-VET APPLIANCE SERVICE
7502 St. Clair Avenue Cleveland
PO. 9548 Frank Orpse (Urbšaitis) Sav. LI. 0237
AKRONE kreiptis: HANK HOLLISH — STadium 4798

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

KULTUROS DARŽELIŲ IŠKILMIŲ ĮSPUDŽIAI

Eisena prasidėjo nuo Amerikos legijono Darželio ir tęsėsi pro visus darželius iki paruoštos vietos išpildyti pagrindinę programą. Lietuvių buvo daug tik gaila kad jie neturėjo užrašų, tad juos buvo sunku atskirti nuo kitų.

Programas išpildė atskirai kiekviena tauta parodydama savus šokius, dainas ir tautiškus rubus.

Lietuviai pasirode su klumpakoju, šoko V. Zambliauskas su žmona, P. Kuncaitis su žmona, J. Salasevičienė, J. Noreika ir K. Staupas su žmona.

Kitoms tautoms Lietuviškiai šokiai patiko, tik gaila kad jie buvo trumpi.

Pasibaigus bendrai programai prasidėjo atskirų tautu pasirodymai prie savų darželių. Tenai taipgi buvo ir pasivaišinimas. Lietuvių darželio programa atdidarė su kalba Darželio komisijos pirmininkas J. Brazauskas. Baigęs kalbą jis pakvietė moterų korą ir šokėjus išpildyti programą.

Koras sudainavo gražiai keletą dainų, o šokėjai pašoko keletą šokių, jų tarpe ir kadriliu. Visiems gražiai pagrojo muzikantas Tamošiunas.

Taipgi buvo ir gražus bufietas, kur dalyviai galėjo gražiai pasivaišinti. Visos iškilmės prabėgo gražiai ir su pakelta nuotaika.

EŽERŲ SRITIS KARO UŽPUOLIMO PAVOJUJE

Karo reikalų sekėjai tikrina kad Didžiųjų Ežerų sritis, ypač industriniai miestai, yra numatyti No. 1 priešų atakų centrais. Tarp jų stovi ir Clevelandas.

Net Gen. Eisenhower pasakė kad naujas karas atkreips staigius oro atakus į Ežerų ir St. Lawrence upės miestus.

Nujaučiama kad sovietai užpuldami Ameriką, stengsis išsprogdinti pirmiausia Didžiųjų Ežerų industrines sritis, atskridusiais lėktuvais iš Sibiro per Kanadą.

OHIO pieno farmeriai rupinasi iškovoti aukštesnę kainą pieno, taip kad pabrangtų Clevelande pienas 1 ar 2 centais kvota. Jie sako negauna gana už pieną. Dabar jie gauna po $3.86 už Class 1 pieno 100 svarų, $3.61 už visą kitokį pieną. Žiemai nori gauti iki $5 ir panašiai už 100 svarų pieno.

OHIO valstija Sales Tax ineigų pradėjo gauti žymiai daugiau negu kitais metais. Šymet per pirmą pusmetį Sales Tax gauta $28,500,000 daugiau negu tą patį pusmetį 1946 m.

Ar ne laikas butų pradėti judinti kad Sales Tax butų sumažinta?

GYVENTOJŲ skaičius Clevelando srityje padaugėjo 10 nuoš. nuo 1940 metų, priaugo 125,768, ir dabar Cuyahoga apskrityje randasi 1,343,018.

Ant ketvirtainės mylios ploto Cuyahoga apskrityje gyvena beveik 4,000 žmonių.

Negrų Clevelande prisikraustė jau net 110,000 apie 30,000 daugiau negu buvo 1940.

SKLEBIMAS

Išsinuomuoja vienas kambarys su furničiais. Pageidautina vyrui. Prie namo galima naudotis garažu. Pasiulymai priimami tik atsilankius asmeniškai.

Mrs. A. Ankudas
3610 Burger Ave - Cleveland 9.

MIRIMAI

Francis Stebulis, gyv. 18007 E. Park Drive. 55 metų amž., kilęs iš Suvalkijos, mirė Liepos 20.
Laidotuvės įvyks Liepos 23 į Lake View kapines.

Paliko dukterį Adela Puodis, jos vyras miręs pernai.

Paskutinį patarnavimą ir laidojimą tvarko Wilkelis Funeral Home, 6202 Superior Ave., Tel. HE. 9292.

VIETINES

Moterų Sąjungos 36 kuopa turės Vasarinį Parengimą ateinantį Sekmadienį, Liepos 27, Naujos Parapijos sodne ir svetainėje. Pradžia apie 5 val. po piet. Šokiams gros geras orkestras, bus gėrimų, užkandžių ir jeigu kas norėtų tikrai šiltos vakarienės galės ten pat gaut namie gamintų labai skanių Lietuviškų valgių.

Su įžangos biletais bus leidžiama geros vertės dovanų. Bus įvairių žaidimų.

Visas pelnas skiriama naujos bažnyčios altoriuj. Visus nuoširdžiai kviečia dalyvauti. Moterų Sąjungos 36 kuopa.

PAIEŠKOJIMAS

Bronius Gleveckas, gyvenantis: (13b) Dillingen, DP Camp, US zone Germany; Ieško Balio Eidukio iš Vornių km. prieš karą išvykusio į Canada, ir Vlado ir Antano Ilgakojų, išvykusių į Pietų Ameriką.

RALPH J. HENRY
Kandidatas į Office Clerk of Municipal Court of Cleveland.

Mr. Henry turi 12 metų patyrimo per savo tarnybą clerk ofise. Paskutinius 5 metus jis buvo chief deputy visuose reikaluose kriminaliniam skyriuje municipaliniam teisme. Išskyrus tą laika kada jis buvo US Armijoje kaip infanteristas antrojo pasaulinio karo metu. Mr. Henry turi didelę praktiką ir žinystę clerk ofiso darbe, gi tai yra viena iš labiausiai svarbiu tarnybų musų miesto valdžioje.

Mr. Henry mokėsi St. Thomas mokykloje, baigė Parochial School bei Cathedral Latin High School. Jis taipgi studijavo ir baigė John Carroll University ir paskui buvo dar John Marshall School of Law.

Mr. Henry yra vedęs, jis turi 4 vaikus ir yra 35 metų amžiaus. Jis gyvena 17410 Neff Rd., Cleveland.

PARISSI'S
FAMOUS WINE HOUSE
6404 Denison Avenue
Nuo puskvortės iki galiono
Duodam laisvai be stampų

MOTERIMS SVARBU
PUIKIOS DRESĖS, BLOUSES, SWEATERIAI ir APATINIAI
Kreipkitės į
ANN FROCK STORE
2949 WOODHILL ROAD
Kainos Prieinamos

ALKOHOLIS yra vienas didžiausių darbininkų priešų šiame mieste, kaip darbo statistikos parodo. Nusigėrę darbininkai kas metą praranda po apie 125,000 darbo dienų, kas sudaro didelius nuostolius.

Apie 50 nuoš. šeimų suirimų paeina nuo alkoholio, ir tų šeimų vaikai atitenka liudnam likimui. Daug nuostolių ir sužeidimų bei mirčių girti padaro trafiko nelaimėse, ir kas metą policija areštuoja po virš 20,000 nusigėrusių asmenų, su kuriais jokios rodos negalima gauti. Daug teisėjų del girtuoklių turi sėdėti ir vesti teismo bylas.

Taip esant, keliama sumanymai kad iš milijonų dolarių taksų kuriuos valstija kas metą surenka už leidimus svaiginančius gėrimus parduoti bizniams, keli milijonai butų paskirta gydymui alkoholikų.

GYVENAMŲ namų ir butų klausimas Clevelande ir toliau yra keblus, ir nežiurint statymo tukstančio ar kito namų, tas klausimas taip lengvai neišsiriš. Šeimos nuolat daugėja, poros vedasi ir sudaro naują butų problemą. Kas savaitę po apie 4,000 šeimų jieško tinkamų jiems butų apsigyventi.

GELEŽIES rudies pervežimas Didžiaisiais Ežerais šio meto sezone numatoma sieks tarp 75 ir 80 milijonų tonų, ir dauguma tos rudies pereis per Clevelando uostą. Dabartiniu laiku dirba 174 furnasai liedindami geležį, kai pernai šiuo laiku dirbo 82 furnasai.

DARBAI Clevelande dar pagerės apie Rugsėjo mėnesį, sako valstijos darbininkų samdymo biuras. Numatyta jau dabar rudenop reikalinga bus 2100 darbininkų daugiau, trečdalis iš to skaičiaus bus moterims darbai.

Tas biuras sako Clevelando srityje dabar už algas dirba 584,800 vyrų ir moterų, 5 nuoš. daugiau negu metas laiko atgal. Darbų jieškančių užsiregistravę yra 33,400. Daug jų yra iš kariuomenės gryžę vyrai.

NOW
Immediate Delivery
1947-46 CARS
PLYMOUTHS, FORDS, CHEVROLETS, OLDS, BUICKS, PONTIACS
ELYSIUM AUTO SALES
10701 Euclid Ave. SW. 6767

PEOPLE ARE SAYING
"AS PEOPLE WILL"
YOU'LL GET THE BEST FOOD IN TOWN
at the
The Hickory Grill
929 CHESTER AVE. PRospect 9374
OPEN SUNDAY
Clubrooms for Private Parties
LUNCHEONS Air Conditioned DINNERS
Private Bar — Special Catering

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVE. CLEVELAND 3, OHIO PHONE: ENdicott 4486

HELPING SOVIET PERSECUTION

(Reprint from N. Y. Journal-American - June 19, 1947)

FAR more terrible and brutal than the persecution and massacres of medieval times are the sufferings today of the displaced persons in Europe, who, rather than be repatriated to Soviet Russia from American, British and French camps, are resisting to the utmost what is tantamount to a sentence of death.

A few of them manage to escape. Many commit suicide.

The majority, hopeless, famished and resigned, are herded in docile batches and turned over to the torture, questioning and farcical trials of the Soviet secret police.

Survivors of this routine are either extremely rare or non-existent.

This situation has been brought to light by David Martin, Secretary of the Refugees' Defense Committee.

His report, although attacked by UNRRA Director Lowell Rooks, was presented with documentary proof sustaining charges that an actual reign of terror exists in Rimini, where the British are delivering batches of refugees to the Communists, and in Pisa, where the American forces are similarly obliging.

French deliveries are made from Camp Beauregard at Vaucresson, near Paris.

The helpless prisoners are either former Soviet soldiers from Russia itself or nationals of Estonia, Lithuania or Latvia.

Many are women and children. All are emphatically non-Communists.

They are people who have known the poverty, hardship, cruelty and utter injustice of life under Soviet domination and who, having tasted to the dregs the degradations and despair of Communist tyranny, ask nothing but a chance to make a fresh start in democratic lands.

When that is denied them, they prefer death: quickly, by their own hands, rather than through the prolonged agonies by the "examination" of the Kremlin inquisitors.

What is the reason for this about-face from American tradition?

Why is this procedure carried out in spite of specific assurance to the contrary from President Truman and Sec'y Marshall?

Both the President and Mr. Marshall confirm what has been, from the time of this Republic's founding, asylum to political refugees.

While the thousands of refugees from Soviet Russia are in our custody in Europe, it is our duty to shield them from Communist persecution.

This is the line of American policy, American justice and American fair play.

It is certainly not our obligation to act as willing deputies of the Communist secret police, nor to separate families, nor to hand anyone over to the certain fate that Moscow reserves for those who think or act, against any clause of the Marxist creed.

The whole story of these helpless people should be brought out into the open and placed before the judgment of the American people, so that the force of public opinion will not permit the honorable name of our Nation to be involved in this cruel and sordid aspect of a tragic situation.

DIRVA — vienatinis Lietuvių laikraštis Ohio valstijoje. Kaina metams tik $3.00.

Nori pagražinti savo namus? Šauk—
K. ŠTAUPAS
Namų Dekoravimas
musų specialybė.
Kambarių Popieriavimas
Namų Maliavojimas
16908 Endora Road
Telefonas:
KEnmore 8794.
Cleveland, Ohio

KING PIN CLUB
2111 Prospect Ave.
SUperior 3443
A good place to eat, drink and have a good time. Where all Lithuanians meet.
FOOD — DRINKS
Hall Space to Rent
Joe Chester, pres. Al Samolis, sec.

WHAT'S NEW?
(In Cleveland)

THE standings in the second section of play of the St. George CWV Post 613, Softball League as of July 22nd:

TEAM	W	L
Mermaid Club	3	0
Sukys	2	0
Lasnik Cafe	1	0
Trees Bar	1	2
Paul & Ed's Tavern	0	1
Joe's Bar	0	2
Dunbar's Cafe	0	2

The Mermaid outfit won their third straight game in their drive for the Section Championship. Win number three was an extra inning battle that ended with the Mermaids on top 7—6. Trailing 6 to 2 going into the last of the seventh they rallied for 4 runs to tie the score and then went on to win in the eighth.

Joe's Bar worried Sukys until the last inning before losing 4—0. The youngsters have played some fine ball in their last three games. Lasnik Cafe beat Trees 8—4 in the other game of the week. Others were rained out.

The games are beginning to get more and more interesting. The boys are playing better ball all the way around with special improvement in the pitching. That the chucking is better is proven by the tighter games and lower scores. Watch for some real hot ones before the sason is over. The schedule for next week:

Mon. — Lasnik vs. Dunbar.
Tues. — Mermaid vs. Sukys.
Wed. — Paul & Ed's vs. Trees.
Thur. — Dunbar vs. Joes.

KAIMYNAMS PASTABA
PIRKIT REIKMENIS IŠ savo kaimyniškos
CONFECTIONERY
NAMIE DARYTAS ICE CREAM
CIGARAI
1544-46 HAYDEN AVE.
Dabar nauji savininkai
Musų patarnavimas jums patiks.

CARPETING FOR THE DISCRIMINATING
IMMEDIATE DELIVERY
Luxurious Textures — Colors — Patterns — Weaves
A VISIT TO OUR STORE WILL BE GRATIFYING
R. W. Duke Co.
"THE HOME OF FINE CARPETING"
20156 SO. MORLAND BLVD. — SK. 6464
(At Warrensville and Kinsman)
TERMS ARRANGED EASY PARKING
Open Tuesdays and Fridays Until 9 P. M.

IŠPILDYTI receptą reikalinga turėti žinystę ir patyrimą
Daug kas gali supakuoti dežutę ir ją parduoti, bet gerai išpildyti receptą, reikia turėti žinystę ir patyrim/, visą tai mes turime.
TOEDTMAN & FOLLIS
Pharmacists
Superior Ave. prie E. 65th St. Cleveland, O.
Registruotas Farmacistas visada gatavas patarnavimui.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps
THE MAY Co's Basement

Vėsios ir Gražios
ZIPPER UNIFORMS
Mėlynos ar pilkes su Baltom Apykaklėm ir Rankogaliais
2.98
Dydžio nuo 14 iki 44
Idealus Rubai dėl
Mergaitėms Šeimininkėms
Padavėjoms Baro Mėrgaitėms
Dirbtuvių Darbininkėms
Taip patogios nešioti ir lengvai užsivelkamos. Geros kokybės medžiagos su ilgu ziperiu priekyje. Taipgi gražios išvaizdos, mėlynos ar pilkos su baltu kalnieriuku ir rankogaliais. Dydžiai nuo 14 iki 44.
Pasiųsk ar Telefonuok Užsakymą CHerry 3000
The May Co. . . . House Dresses, Basement